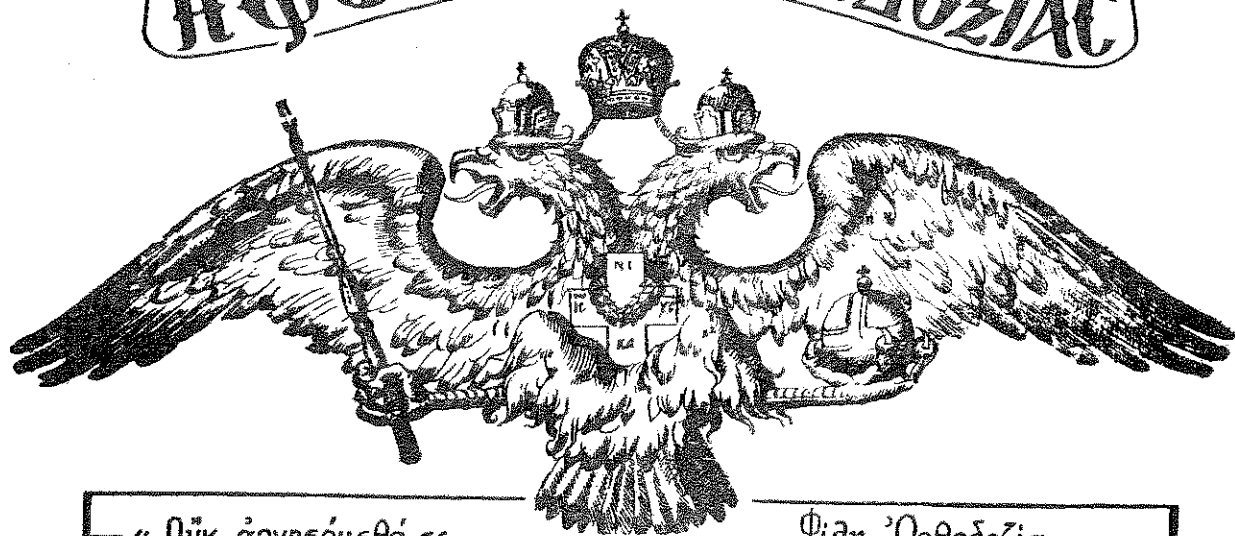

ΗΦΩΝΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

« Οὐκ ἀρνησόμεθα σε ...

Ψιλή Ὁρθοδοξία...»

ΙΣΜΕΡΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΩΝ ΓΗΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθ. φδλ. 590—591

Τιμή Φύλλου Δρχ. 2

Ἔτος ΚΕ'.

Τηλ. 628.280 Γραφεία Κάνιγγος 32— Ἀθήναι Τ. 147

15 Μαΐου 1970 (Π.Ο.Η.)

Ἀνοιχτή Ἐπιστολή

Π ρ ό ς
τούς Σεβασμιωτάτους Ὁρθοδόξους Ἀρχιερεῖς
ἀπό μέρους τῶν Ἀγιοσαββιτῶν

Τὸ ἐνδόξιμον λαμβάνοντες ἀπὸ τῆς ἐπι Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Μηνῆ Συνόδου (536), ἥτις διαγόρευει: «Τοὺς μὲν Κανόνας ἐκδικοῦσιν οἱ Ἐπίσκοποι, τὰ δὲ τῆς πίστεως ἐκδικεῖ καὶ πᾶς τις χριστιανός, τόσον δηλονότι ἱερωμένος ὅσον καὶ λαϊκός (παρὰ Δωδεκαβίβλω, Δοσιθέου Ἱεροσολύμων), καὶ τὸ θάρος ἱστορίας δεκατεσσάρων καὶ πλέον αἰῶνων τῆς παγκοσμίως ἀναγνωριζομένης ὡς «Στύλου τῆς Ὁρθοδοξίας» Ἱερᾶς ταύτης Λαύρας Σάββα τοῦ Ἁγιασμένου ὑφιστάμενοι, προαγομέθα ὑποβαλεῖν Ὑμετέραις Σεβασμιότητοι τὰ παρὰ πόδας, κἂν μὴ ὡς «ἐκδικοὶ τῆς πίστεως», κἂν ὡς πονοῦντες καὶ κηδόμενοι τῶν ψυχῶν ἡμῶν καὶ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ τῆς τιμῆς καὶ τοῦ συμφέροντος τῆς

Μητρὸς ἡμῶν.

Ἀποδεικτικὸν Ὁρθοδοξίας ἦτο καὶ εἶναι πάντοτε τὸ «ὅ,τι πάντοτε, παντοχού καὶ ὑπὸ πάντων ἐπιστεύθη». Ἡ Ἐκκλησία, προκειμένου νὰ ἀποφανθῇ ἐπὶ θέματος γενικῆς φύσεως, διὰ κοινῆς πάντων συμφωνίας ἐποίει τοῦτο, ὅπερ ἦν ἐν δείγμα τῆς ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἐνεργείας. Ὅσοι δ' ἐξέφυγον τοῦ κανόνος τούτου, διανοίξαντες «καινὴν ἰδίαν ὁδόν», ἦν οὐ περιεπάτησαν οἱ Πατέρες ἡμῶν, περιέπεσαν εἰς τοῦτο διὰ τοῦ φιλαύτως ἀτομικοῦ καὶ ἐμπαθῶς μεροληπτικοῦ: «κατὰ τὴν γνώμην των καλύτερον». Καὶ ἔθλιψαν μὲν πρὸς καιρὸν τὴν Ἐκκλησίαν, ἐν ἀναλογίᾳ πρὸς τὴν θέσιν, ἣν κατεῖχον οἱ ρηξικέλευθοι, διότι, κατὰ τὸν Κωνσταντινουπόλεως Φι-

λόθεον «Οἶδεν ὁ ἐνεργῶν ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ἀπειθείας, πονηρός καὶ ἀρχέκακος δράκων, ὅτι κατὰ τῆς εὐσεβείας καὶ τῶν ἀσφαλῶς ἀντεχομένων αὐτῆς προσβαλὼν, ἀνδράσι χρησάμενος οὐκ ἐν ἀξιώμασιν ἐξεταζομένοις, ἥκιστα ἠδυνήθη διὰ ταῦτα τῶν κατὰ γνώμην τυχεῖν ὑποδύεται τοὺς εἰς Πατριάρχας τελούντας», οὐδέποτε ὁμῶς ἐπεβλήθη τὸ ἐφεύρημά των ὡς μόνιμον τῆς Ἐκκλησίας φρόνημα.

Κατὰ τοὺς τελευταίους πονηροὺς καιροὺς ἐφευρέθη καὶ τοῦτο τὸ ἀντορθόδοξον: εἰς Ἐπίσκοπος «ν' ἀποφασίζη», κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ, νὰ διανοίγῃ ἰδίας κελεύθους, ἐν αἷς καλοῦνται οἱ λοιποὶ νὰ συμπορευθοῦν θαυμηδόν.

Πρὸς νομιζομένην δ' ἀποφυγὴν ἀντιδράσεων, τεχνεύεται μετὰ δολιότητος ἡ τακτικὴ τῶν λεγομένων «μικρῶν διαφορῶν», εἰς τὰ ὅμματα καὶ τὸν νοῦν τῶν πολλῶν. Εἰ καί, κατὰ τὸν Μ. Φώτιον, «Οἶδε καὶ ἡ μικρὰ τῶν παραδοθέντων ἀθέτησις καὶ πρὸς ὅλην τοῦ δόγματος ἐπιτρέψαι καταφρόνησιν».

Περὶ ἧς βαθμιαίως διαθρώσεως λέγει καὶ ὁ σοφὸς Γεννάδιος ὁ Σχολάριος: «...εἰ δὲ μέλλοι τῆς αἰωνίου τυγχάνει ζωῆς, ὁ μικρὸν τι τῆς ὀρθῆς δόξης ἐκκλίνων, καὶ ὁ μετ' ἐκείνον εὐθύς τῷ αὐτῷ λόγῳ τεύξεταί, τῆς ἴσης ἀποστάσεως οὔσης, πρὸς τὸν μετὰ ῥύπου ταύτης ἡξιωμένον, καὶ ὁ μετ' ἐκείνον ὁμοίως... Ἡμᾶς οὖν ἐν τῷ ἀσφαλεστάτῳ τῆς πίστεως ἰδρυμένους, οὐ δεῖ τηλικούτον ἐκόντας ἀναδέχεσθαι κίνδυνον, εἴ καὶ μικρὸν τι μέλλοιμεν παρατρέπεσθαι».

Σεβασμιώτατοι,

Ὁ εὐσεβὴς λαός, πᾶς πιστός, ἐκδικος τῶν τῆς πίστεως, ἀδύνατον εἶναι νὰ μὴ θλήπῃ ὑπόπτως πᾶσαν ἐνέργειαν, ἐν ἣ διαφαίνεται ἐπιβουλὴ κατὰ τῆς πατρικῆς του κληρονομίας, ἧς Ὑμεῖς ἐτάχθητε φύλακες. Καὶ ἂν θέλητε τὸν σεβασμὸν τοῦ λαοῦ τούτου, τὸν ἔπαινον τοῦ Κυρίου καὶ ἱκανοποίησιν ὅτι πιστῶς εἰργάσθητε, τὴν σωτηρίαν αὐτῶν καὶ Ὑμῶν καὶ τὸν μακαρισμὸν τῶν ἐλευσομένων γενεῶν, φυλάξατε τὴν παρακαταθήκην, ὡς εἰς τὴν φοθερὰν ὥραν τῆς χειροτονίας Ὑμῶν ὑπέσχεσθε καὶ μὴ

προσυπογράφετε ἀπεμπόλησιν αὐτῆς, διὰ τῆς ἐμμονῆς καὶ ἐπιμονῆς εἰς τοιαύτην. Ἀπὸ 46 ἐτῶν συμπορεύεσθε ἢ συνευδοκεῖτε εἰς τὴν ταύτισιν καὶ συγχρονισμόν τοῦ Ἑορτολογίου τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸ κοσμικὸν ἡμερολόγιον τῆς Εὐρώπης, κατὰ τὸ ὁποῖον, σημειωτέον, πλὴν τοῦ παπισμοῦ καὶ τοῦ πονηροῦ γεννήματός του, τοῦ προτεστантиσμοῦ, οὐδεὶς λαὸς τῆς γῆς τελεῖ τὰς ἐορτάς του, ἐνῷ χρησιμοποιοῦν τοῦτο διὰ τὰς κοσμικὰς τῶν ὑποθέσεις. Διηρωτῆθητε ἂν κανονικῶς, συμφερόντως καὶ θεαρῶς συνήφθη ἡ πονηρὰ αὕτη συζυγία καὶ ἂν ὑπάρχῃ ἔστω καὶ ἐν δικαιολογητικόν, δι' ὃ ἐπεβάλλετο ἢ ἐπρόκειτο ἢ καταφρόνησις τῆς ἐν πᾶσιν ἐνότητος τῶν ἀπανταχοῦ Ὁρθοδόξων καὶ τῆς πατροπαραδότου τάξεως καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ προκειμένου προηγηθεισῶν ἀποφάσεων τῆς Ἐκκλησίας;

Ἐνὸς ψεύστου καὶ παρὰ νόμου «μοναδικοῦ κατὰ τὴν τόλμην Πατριάρχου» (μεγάλου μασσώνου) τὰς «ἀποφάσεις» ἐξακολουθεῖτε νὰ ἐκτελεῖτε, ὡς εἰ ἐπρόκειτο περὶ νομίμου καὶ μονίμου καθεστῶτος. Πῶς καὶ διατί εἶναι ψεύστης καὶ παράνομος ὁ περὶ οὗ πρόκειται Μ. Μεταξάκης, πιστεύομεν ὅτι δὲν ἀγνοεῖτε, ἐν τούτοις σημειοῦται, ἂν τις τοῦτο ἀγνοῇ, εἰλημμένον ἐξ αὐτῶν τῶν Πρακτικῶν τοῦ περιβοήτου Συνεδρίου του (10 Μαΐου — 8 Ἰουνίου 1923).

Εἰς τὸ «συνέδριον» τοῦτο οὐτε εἷς κανονικὸς ἀντιπρόσωπος Ἐκκλησίας μετέσχεν, ἐν τούτοις δὲν ὠρρώδησε νὰ τὸ καλέσῃ ψευδῶς «Πανορθόδοξον»! Αἱ τέσσαρες (4) μόναι Ἐκκλησίαι, αἵτινες ἀπλῶς «ἔλαβον ὑπ' ὄφιν» τὴν πρόσκλησίν του, δὲν ἔστειλαν ἰδίους ἀντιπροσώπους, ἀλλ' ὥρισαν ξένους καὶ δὴ ἐκ τῶν ὑποκειμένων εἰς τὸν ἴδιον ἢ ἀκαταλλήλους (ἡ τῆς Κύπρου τὸν Νικαίας, ἡ τῆς Ἑλλάδος τὸν Δυρραχίου, ἡ τῆς Σερβίας τὸν Μαυροβουνίου καὶ ἡ τῆς Ρουμανίας ἓνα ἀρχιμανδρίτην)!

Αἱ Ἐκκλησίαι Ἱεροσολύμων, Ἀλεξανδρείας καὶ Ἀντιοχείας δὲν μετέσχον «αἱ μὲν δύο πρῶται καὶ διότι δὲν ἀνεγνώρισαν τὸν καλοῦντα τὸ συνέδριον ὡς κανο-

νικῶς κατέχοντα τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον, ἡ δὲ τρίτη διότι πάντως δὲν ἐθεώρησαν, ὅπως καὶ αἱ δύο ἄλλαι, συμφέρουσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὴν μελετωμένην διαρρύθμισιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων».

Εἶναι δὲ γνωστὰ αἱ «ἀποφάσεις» τοῦτου, πλὴν τῆς ἐπὶ τοῦ ἡμερολογιακοῦ αἵτινες ταλαιπωροῦσι καὶ σήμερον τὴν Ἐκκλησίαν διὰ τῶν ἀπίστων καὶ ἡμιπίστων ρηξικελεύθων. Ἐνῶ ἀνεννώριζεν ὅτι «ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἐκκλησιαστικῷ καὶ ἐθνικῷ τῶν ὀρθοδόξων βίῳ ὅχι μόνον δυσκολία τις δὲν ὑπῆρχεν, ἀλλὰ τοῦναντίον τὸ διαφέρον ἡμερολόγιον ἐχρησίμευε δι' αὐτοὺς καὶ ὡς τις ἰδιαίτερος δεσμός, τονῶν ἐπὶ πλέον τὴν ἐνότητα αὐτῶν ὡς ἰδιαίτερας χριστιανικῆς ὁλότητος», ἐν τούτοις ἡ ἡροστράτειος δόξα καὶ ἡ «ἀνήσυχος καὶ ἀνταρτική πρωτοβουλία του, «ὡς ἔγραφεν ὁ θρησκευτικὸς τύπος ἐν τῇ νεκρολογίᾳ του, οὐκ εἶων αὐτὸν ἡρεμεῖν καὶ βλέπειν τὸ συμφέρον τῆς Ἐκκλησίας.

Διατείνεσθε, Σεβασμιώτατοι, ὅτι δὲν ἔγινε κακόν, ὅτι διὰ τοῦ ἑορτολογίου συγχρονισμοῦ καὶ συγχρωτισμοῦ μὲ τοὺς τῆς Δύσεως δὲν ἔγινε διάθρωσις τοῦ θρησκευτικοῦ φρονήματος τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ὅτι ἂν παρέμενεν ἀποτελοῦσα «ἰδιαίτερον χριστιανικὴν ὁλότητα» θὰ εὕρισκετο εἰς τὴν σημερινὴν κατάστασιν ἡ Ἑλληνικὴ κοινωνία;

Ἐνῶ ἐνδιεφέρετο περὶ «ἀποκαταστάσεως τῆς ἐνότητος τῶν χριστιανῶν (ὀνομάζων χριστιανούς ὅλας τὰς παρασυναγωγὰς τῶν αἰρετικῶν) τοῦλάχιστον ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ «καὶ προὔβαινεν εἰς τὴν καινοτομίαν» πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἐν γὰρ τούτῳ τῷ μέρει τῆς παγχριστιανικῆς ἐνότητος», ἡδιαφέρει διὰ τὴν διάσπασιν τῆς ἐνότητος μεταξὺ τῶν Ὀρθοδόξων καὶ τὴν διάρρηξιν τῆς ὁμοφωνίας τῶν ἐπὶ μέρους Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν (μᾶλλον εἰς τοῦτο ἀπέβλεπε).

Τοῦτο δὲ τὸ «ἔργον» συνεχίζουν πανομοιότυπως τὰ ἐπ' ἐσχάτων ἀναφανέντα πονηρὰ «οἰκουμενικά συμπόσια», ἀποβλέποντα εἰς τὸ αὐτὸ τέλος. Ἐκεῖνος διεκήρυσ-

σεν ὅτι «ἡ διαρρύθμισις τοῦ ἡμερολογίου εἶναι ὁ πρῶτος λίθος διὰ τὸ οἰκοδόμημα τῆς ἐνώσεως τῶν ἐκκλησιῶν «καὶ οὗτοι» ὁ συνεορτασμός τοῦ Πάσχα, πρῶτον βῆμα πρὸς τὸν Οἰκουμενισμόν».

Ἐάν τι παρανόμως, ἀντικανονικῶς καὶ ἐκ συναρπαγῆς γενόμενον δύναται νὰ θεωρηθῇ νόμιμον, καὶ μόνιμον ἐπειδὴ «παρῆλθε καιρός». Ὑμεῖς κρίνατε.

Καὶ μόνη ἡ διάσπασις τῆς ὁμοφωνίας τῶν Ἐκκλησιῶν ἦτο ἱκανὸν ἀποδεικτικὸν τῆς παρανομίας καὶ τῆς ἐναντίον τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ ἐνεργείας· ὡς ἡ ἐν πᾶσιν ὁμοφωνία εἶναι ἀποδεικτικὸν Ὀρθοδοξίας. Πόσας καὶ ποίας ἐκκλησιαστικὰς παρατροπὰς ἐπήγαγεν ἡ ἀντικανονικὴ αὐτὴ καινοτομία, δὲν σημειοῦμεν, πιστεύοντες ὅτι εἶναι Ὑμῖν γνωστὰ. Ὡς δὲ οὐδεὶς χρήσιμος λόγος συνηγορεῖ εἰς τὴν διάσπασιν τῆς πατροπαραδότου συνεχείας, οὕτω διὰ τὴν θεάρεστον ἐπανόρθωσιν οὐδὲν ἀντιδρᾷ εἰμὴ μόνον τὸ ἀλαζονικὸν Δυτικὸπληκτον κοσμικὸν πνεῦμα. Ἀλλ' ἡ ὑπὲρ τῶν ψυχῶν τῶν εὐσεβῶν ἀγάπη ἔδει νὰ δεσπόζη πάντων.

Ἐάν ὁ Βασιλεὺς ἡ ἡ Κυβέρνησις ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας ἐπανεφέρουν τὸ Ἑορτολόγιον τῆς Ὀρθοδοξίας, ὅπερ οὐδεὶς εὐσεβὴς χριστιανὸς ὑπάρχει ὅστις νὰ μὴ εὐχεται καὶ ἐπιθυμῇ θὰ ἐπεκροτῇτε οἱ πάντες ἢ οὐ; Ὡστε;

Σεβασμιώτατοι, τιμὴ, ἣν πᾶς καυχᾶται, εἶναι ἡ διαφύλαξις τῆς κληρονομίας τῶν Πατέρων ἡμῶν, οὐχὶ ἡ ἀπομίμησις τῶν ἔξω, διαβλέψατε ὅτι δὲν εὕρισκεσθε ἐν τῷ δικαίῳ, ὁ Θεὸς θ' ἀποστείλῃ ἀναμφιβόλως τὸν ἄνθρωπον Του, ὅστις θὰ κάμῃ τὴν ἐπανόρθωσιν, εἴτε δὲ νὰ μὴ Σᾶς δοθῇ ἀφορμὴ αἰσχύνῃς, ὅταν, ἐκ τῶν ὑστέρων θ' ἀπορῇτε καὶ Ὑμεῖς καὶ οἱ ἄλλοι πῶς παρενεβλήθη καὶ ἐπὶ τοσοῦτον ἐκράτησε τοιαύτη λοξοδρομία.

Τὴν ἐκθεμελίωσιν τῆς πίστεως καὶ ἀνατροπὴν τῶν πάντων, τὴν ἀθέτησιν τῶν Κανόνων, εἰς ἣν προβαίνει ὁ νῦν Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Ἀθηναγόρας, πῶς ἀνέχεσθε, Σεβασμιώτατοι, Ὑμεῖς οἱ ταχθέντες ἑκδικοὶ καὶ φύλακες τούτων; Τὶ πλέον

τῶν αὐτῷ ἐνεργηθέντων ὑπελείπετο, ἵνα νομίσητε ὅτι ἐπεβάλλετο ἢ ἡ συγκράτησις ἢ ἡ ἀποκήρυξις αὐτοῦ; Τὸ ὅτι κατέστη «εἰδῶλον» τῶν παπικῶν καὶ πάσης πανσπερμίας καὶ τῶν οὐδόλως διακρινόμενων ἄλλως δι' ἐνδιαφέρον διὰ τὸν Θεὸν καὶ τὴν εὐσέβειαν, μᾶλλον δὲ δυσμενῶς διακειμένων πρὸς τὴν Ὁρθοδοξίαν, δὲν ἤρκει ἵνα ἐμβάλη Ὑμᾶς εἰς ὑποψίαν; Ἴνα μὴ ἐκτεινώμεθα, σημειοῦμεν ἐπιγραμματικῶς τινὰς τῶν δηλώσεων ἢ ἐνεργειῶν του, ἵνα κρίνητε ἂν δύναται νὰ φρονῇ οὕτω χριστιανὸς καὶ ἂν δύναται ἔδει νὰ σιωπᾷτε.

Ἐν πρώτοις ἐμνημόνευσεν ἐπισήμως τοῦ πάπα ἐπ' ἐκκλησίας (τηλεγρ. Ἀθηναγόρου πρὸς πάπαν, 13.10.69: «...Ἐμνήσθημεν τῆς ὑμετέρας Ἀγιότητος ἐν τῇ προσευχῇ, χθὲς Κυριακῇ, κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ ναῷ»). Ὁρθόδοξος εἶναι ὁ τοῦτο πράττων; Ὁ Ἱεροσολύμων Δοσίθεος λέγει: «Ὅποιος κοινωνεῖ μετὰ τῶν λατίνων εἰς τὰς προσευχὰς ἢ εἰς τὴν ἐκκλησίαν του ὑπάγῃ εἶναι ἀναθεματισμένος». «Ἦρθη τὸ ἀνάθεμα» ἀπὸ τοῦ πάπα καὶ τῆς «Ἐκκλησίας» του; ἀτέρριψεν αὐτὸ τοῦτο φορτισθεὶς; ἢ γελοιωδῶς, παραμεριζομένου τοῦ Θεοῦ, λέγεται αὐτῷ «ἀπεφορτίσθης»; Διὰ προπετάσματος μιᾶς γλοιώδους συναισθηματικῆς «ἀγάπης» παραμερίζει μὲν τὴν ἁλήθειαν καὶ τὴν ἀγάπην, ἢ ἐστὶν ὁ Θεὸς καὶ ὑποβάλλει ἀπεμπόλησιν τῶν πιστευόμενων, θηρᾶν δὲ φαντασιώδη τινὰ (ὅπερ οὐθ' οἱ αἱρετικοὶ τολμῶσιν «εἰς θάρος τῆς πίστεώς των»). Ἐπέτρεψεν εἰς ἄρμένιον ἱερέα νὰ λειτουργήσῃ εἰς Ὁρθόδοξον ναὸν καὶ τὰνάπαλιν. Ἐπορεύθη, ἦναψε κηρούς, ἔδωκεν ἀφιέρωμα, ἐτίμησε λειτουργίας καὶ ἐγκαίνια ἁρμενικῶν ναῶν. Εἶπεν (πρὸς Ἀρμενίους) ὅτι μετὰ... τόσα ἔτη (ἡννόει τὴν Δ' Οἰκουμενικὴν Σύνοδον) τὰ δόγματα ἀπεχρώματίσθησαν (τότε εἰς τί πιστεύεις;).

Εἰς πολλὰς περιπτώσεις ἐπανέλαθεν, ὅτι τὰ δόγματα ἀποτελοῦν «φλυαρίαν Θεολόγων», ὅτι «ἐξεθώριασαν», ὅτι «θὰ τὰ θάλωμεν στὸ σεντούκι τώρα καὶ θὰ ἐξάξωμεν νέον νόμισμα, τὸ δίπλωμά του Θεο-

λογίας λέγει χαρακτηριστικῶς ὅτι «τὸ ἔχασες κλπ. Εἶπε (πρὸς μωαμεθανούς), ὅτι ἁμαρτάνομεν ἐάν νομίζωμεν ὅτι κατέχομεν μόνοι τὴν ἀλήθειαν, τόσα δὲ ἑκατομύρια μωαμεθανῶν εὐρίσκονται εἰς τὸ σκότος. Ἐπανειλημμένως προσυχήθη μετὰ Ἰατίνων, προτεστάντων καὶ ἀλλοπίστων. Διέταξε καὶ ἐδόθη ἡ Θεία Κοινωνία εἰς μὴ Ὁρθοδόξους. Πολλάκις εἶπεν ὅτι «δὲν μᾶς χωρίζει τίποτε ἀπὸ τὴν παπικὴν «Ἐκκλησίαν». Ἀποτροπιάζεται «τὴν ἱστορίαν, τὸ σκότος, τὸ μῖσος ὅπερ εἶχεν ἡ Ἐκκλησία τῶν αἰῶνων» ὃ ἐστὶ καταπατεῖ τὰ αἵματα, τοὺς ἰδρώτας, τὰ δάκρυα, τοὺς ἀγῶνας τῶν Πατέρων ὑπὲρ τῆς πίστεως. Συνιστᾷ (εἰς συνέντευξιν πρὸς ἰταλικὴν ἐφημερίδα ABENHP) εἰς τὴν λατινικὴν νεολαίαν «νὰ μείνουν πιστοὶ εἰς τὸν πάπαν καὶ τὴν παπικὴν Ἐκκλησίαν» (Συνέστησέ ποτε τοιοῦτόν τι Ὁρθόδοξος Ἐπίσκοπος;) Κηρύσσει τὴν ἀγάπην «ἀνευ ὅρων καὶ ὁρίων» (εἰς πόσας προδοσίας καὶ ἀτιμίας δύναται ὁδηγῆσαι τοῦτο).

Ἐπιχαίρει ὅτι οἱ χριστιανοὶ δὲν γνωρίζουν τί πιστεύουν καὶ οὕτω γίνονται «ἀδελφοὶ» (αὕτη εἶναι ἡ ἀγάπη πού κηρύσσει). Ἐτέλεσε τὴν θείαν Λειτουργίαν εἰς τὸ ἐν Λάμπεθ τοῦ Λονδίνου παρεκκλήσιον τοῦ Ἀγγλικανοῦ «Ἀρχιεπισκόπου». Ἐπευλογεῖ τὰ «οἰκουμενικὰ συμπόσια», συγχαίρει τοὺς ροταριανούς, τοὺς πνευματιστάς κλπ. Ἐπιδιώκει καὶ παρακαλεῖ διὰ χρονικὸν συνεορτασμὸν μετὰ τῶν ἁλλοδόξων, ἐνῶ ἀδιαφορεῖ διὰ τοιοῦτον ὑπὸ τῶν Ὁρθοδόξων. Κηρύσσει τὴν «ἀνάγκην ὑπερβάσεως τῆς στατικότητος τῆς Ἐκκλησίας, τῆς ἐριστικῆς θεολογίας, τῆς ἐπισφαλοῦς νομοκρατίας», ἀθέτησιν δηλ. τῆς σταθερότητος, τῆς πίστεως καὶ τῶν Ἱ. Κανόνων τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ἐξεδήλωσεν ἤδη κατ' ἐπανάληψιν τὴν πρόθεσιν του νὰ ἐπανίδῃ τὸν «ἀδελφόν» του (Πάπαν), «ἀλλ' αὐτὴν τὴν φορὰν θὰ γίνῃ, διὰ νὰ μετάσχῃ μαζί του εἰς τὸ αὐτὸ Ποτήριον...» καὶ εὐχεται «ὅπως ἀνατεῖλῃ ἐντὸς ὀλίγου, ἡ ἀγία ἡμέρα, ἐν ἣ ἡνωμένοι, θέλομεν μετάσχῃ ἀπὸ κοινοῦ πρὸ τῆς ἀγίας Τραπέζης ἐν τῇ ἀναφορᾷ τῆς Εὐχαριστίας...» (τηλεγρ. Ἀθηναγόρου

Η ΕΠΙΣΤΟΛΙΜΑΙΑ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

**Παρατηρήσεις στην περί «μνημοσύνου του 'Αθηναγόρα»
συγγραφή του ἀρχιμανδρίτου τῆς Κρατικῆς Ἐκκλησίας
'Επιφανίου Θεοδωροπούλου**

'Αλεξάνδρου Καλομοίρου

ΜΙΣΘΩΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

3

Ἄκοη ἀκούσετε, καὶ οὐ μὴ συνήτε· καὶ βλέποντες βλέφετε, καὶ οὐ μὴ ἴδητε. Ἐπαχύνθη γάρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὤσι βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν, μήποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὤσιν ἀκούσωσι, καὶ τῇ καρδίᾳ συνώσι, καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰάσωμαι αὐτούς.

«Εἶναι ἐσχάτη συγκοφαντία, ἀδελφέ μου, τὸ λεγόμενον ὑπὸ τινων διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ὅτι «ἀπολυνθεὶ τὸν Ἀθηναγόραν». ΟΧΙ. Οὐδαμῶς συμφωνεῖ πρὸς τὰ ἀδίστακτα τολμήματα αὐτοῦ.»

πρὸς Πάπαν, 25.10.69 καὶ ἐπιλέγει: «ἡ ἔννοια δυνάτον νὰ πραγματοποιηθῇ ὅλως ἀπροσδοκῆτως» (Οἷα πανουργία!). Οὕτω πορεύεται ἡ Ἐκκλησία; Πολλὰ ἡδύναντο εἰσέτι ν' ἀριθμηθῶσι, διερωτᾶται δέ τις τί ἀναμένετε, ἵνα κἂν ἐπιστήσητε τὴν προσοχὴν καὶ προειδοποιήσητε ὥς οἱ Ρώσσοι ἐπίσκοποι τῆς διασποράς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς.

Σεβασμιώτατοι,

«δοκιμὴ» τῆς πίστεως, ἐκάστου εἶναι ταῦτα, ὁ σατανᾶς ἐξητήσατο τοῦ σινιάσαι πάντας ὡς τὸν σῖτον, ἵνα φανῶσιν οἱ «δόκιμοι», ὁ Ἀθηναγόρας γνωρίζει ἀναμφιβόλως ὅτι θὰ διαίρεση καὶ θὰ ζημιώση περαιτέρω τὴν Ὁρθοδοξίαν, ἐν τούτοις προχωρεῖ. Ὑμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι Ἐπίσκοποι πῶς ἀντιμετωπίζετε ταῦτα;

(Μόνον διὰ τῆς ἐπανόδου εἰς τὴν προμεταξακικὴν Ἑορτολογικὴν ἐνότητα θὰ τεθῇ φραγμὸς εἰς τοὺς παρανομοῦντας καὶ θὰ σωθῇ ἡ Ἐκκλησία).

ΜΑΡΤΙΟΣ 1970

Οἱ Ἀγιοσαβῶνται

καὶ λοιποὶ ἐρημίται τῶν Ἀγίων Τόπων

Αὐτὰ διακηρύττει ὁ συγγραφεὺς τῆς διατριβῆς. Ἄς δοῦμε ὅμως κατὰ πόσον εὐσταθεῖν.

Ὅταν ὁ Ἀθηναγόρας ὠλοκλήρωσε τὴν προδοσίαν τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀπὸ ἐκέρου ἐπισήμως τὴν Ἐκκλησίαν λανθασμένην καὶ ἦρε τὸ ἀπὸ ἐννέα αἰώνων ἀνάθεμά της κατὰ τοῦ Παπισμοῦ, ἀπὸ συναντήθηκε μὲ τὸν Πάπα στὴν Κωνσταντινούπολι καὶ συναντήθηκε καὶ πάλι μαζί του στὴν Ρώμη, ἐπιστρέφοντας ἀπέστειλε ὅλα τὰ σχετικὰ ντοκουμέντα τῆς προδοσίας πρὸς τὴν Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἰδοὺ τί ἀπήντησε ἡ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος:

«Κατὰ τὴν συνεδρίαν, τῆς ἱερᾶς συνόδου ἀνεγνωσθὲν τὸ ἀποσταλὲν παρὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου χρονικὸν τῆς ἀπὸ 26 ἕως 28 Ὀκτωβρίου ἐπισκέψεως τῆς Α.Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου πρὸς τὴν Α. Ἀγιότητα τὸν Πάπαν τῆς Ρώμης, ὡς καὶ ἀντίγραφα τῶν κατ' αὐτὴν ἀνταλλαγιστῶν μεταξὺ αὐτῶν καὶ ἄλλων ἀξιωματικῶν τῆς ὁμοιατικῆς Ἐκκλησίας προσφωνήσεων καὶ λόγων.

Ἐκ τῆς ἀναγνώσεως καὶ μελέτης ἡ Ἱερὰ Σύνοδος μετὰ ἰδιαιτέρως ἱκανοποιήσεως διεπίστωσεν, ὅτι μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ ἡ ἐπίσκεψις καὶ ἡ νέα αὐτῇ συνάντησις τῶν προκαθημένων τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, Ρωμαιοκαθολικῆς καὶ Ὁρθοδόξου, ἐπραγματοποιήθη κατὰ τὴν διάπυρον ἐσχῆν καὶ προσδοκίαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τοῦ εὐσεβοῦς πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐκ τοῦ ἐπισήμου ἀνακοινωθέντος, ἐκδοθέντος μετὰ τὴν συνάντησιν, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἰδιαιτέρως ἐσημείωσεν, ὅτι οἱ δύο προκαθημένοι ἀναγνωρίζουσιν ὅτι ὁ ἀληθὴς διάλογος τῆς ἀγάπης, ἐφ' οὗ δέον νὰ βασίζονται ἅπασαι αἱ μεταξὺ αὐτῶν καὶ μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν αὐτῶν σχέσεις, δέον ὅπως εἶναι ἐρρητίζόμενος ἐν τῇ ὁλοκληρωτικῇ πιστότητι πρὸς τὸν μεναδικὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ ἐν τῇ ἀμειβάτῳ σεβασμῷ τῶν ἰδιαιτέρων αὐτῶν παραδόσεων καὶ ὅτι ὁ διάλογος τῆς ἀγάπης μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν αὐτῶν δέον νὰ φέρῃ καρποὺς ἀνιδιοτελεῶς συνεργασίας εἰς τὸ κεφάλαιον κοινῆς δόσεως ἐπὶ τοῦ ποιμαν-

τορικού, κοινωνικού και πνευματικού πεδίου ἐν ἀμοιβαίῳ σεβασμῷ τῆς πιστότητος τῶν χριστιανῶν ἐκατέρας σειρᾶς πρὸς τὰς ἰδίαις ἡμῶν Ἐκκλησίαις.»

Διὰ ταῦτα δὲ καὶ ἐξέφρασεν ἡ Ἱερά Σύνοδος τὴν χαράν της ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ ἐκθάσει τῆς ἐπισκέψεως τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Ἀθηναγόρα ἐπίσης δὲ καὶ τὴν ὁλόκληρον ἐπιθυμίαν αὐτῆς ἵνα ὁ ἐν ἀγάπῃ καὶ ἀμοιβαίῳ σεβασμῷ ἐναρξάμενος διάλογος ἐπὶ ἰσοῖς ὁροῖς μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν εὐδοκῇ ἄχρη τοῦ αἰσίου αὐτοῦ τέρματος πρὸς δόξαν τῆς Ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ τοῦ θείου αὐτῆς Ἰδρυτοῦ.»

Τὸ ὥς ἄνω κείμενο ἐδόθη στὴν δημοσιότητα τὴν 7 Νοεμβρίου 1967 καὶ τὸ μεταφῶν ἐδῶ ὅπως τὸ ἐδημοσίευσεν ἡ ἐφημερίς «Μακεδονία».

Εἶναι λοιπὸν συκοφαντία τὸ ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀκολουθεῖ τὸν Ἀθηναγόρα; Μήπως δι-
αμαρτυρήθηκε κανένας ἀπὸ τοὺς «δράκους» Ἀρχιερεῖς γιὰ τὴν ἀπόφασιν αὐτήν; Μήπως διεχώρισε κανεὶς ἀπ' αὐτοὺς τίς ἐκδόσεις του; Μήπως ὁ Ἀδγουστίνος Καντιώτης; Μήπως ὁ Ἐλευθερουπόλεως; Μήπως ὁ Τρίκης; Μήπως ὁ Πειραιῶς; Ὁχι. Οὐτε ἓνας. Ἡ κρατικὴ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος διὰ τῆς Συνόδου της ἐβεβαίωσε τὸν ἐλληνικὸ λαὸν ὅτι ἱκανοποιήθηκε ἰδιαίτερος γιὰ τίς προδοσίας τοῦ Ἀθηναγόρα καὶ γιὰ τὸ συγκρητιστικὸν τὸν κήρυγμα. Τὴν ὁμολογίαν της αὐτὴν ἐπεσφράγισε ἐξ' ἄλλου ἐπισήμως ἀπ' ἐνὸς μὲν μὲ τὸ νὰ παραλάβῃ τὸ μύρον τοῦ χρίσματος ἀπὸ τὰ χεῖρα τοῦ αἰρεσιάρχου Ἀθηναγόρα, νὰ τὸ φέρῃ στὴν Ἀθήνα καὶ νὰ βάλλῃ τὸν ταλαίπωρο ἐλληνικὸ λαὸν νὰ τὸ προσκυνήσῃ καὶ νὰ χορὴ κατόπιν μὲ αὐτὰ τὰ παιδιὰ του, καὶ ἀπ' ἑτέρου μὲ τίς διάφορες συλλειτουργίες τοῦ προκαθημένου της μὲ τὸν Ἀθηναγόρα, τὴν συλλειτουργίαν μὲ τὸν ἀνεκδήγητο Ἰάκωβο Ἀμερικτῆς μέσα στὸν ἴδιον τὸν Μητροπολιτικὸ Ναὸν, καὶ τῆς συλλειτουργίας σὲ διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδος μὲ τὸν νέον Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας ὁ ὁποῖος ἔχει κάνει τόσο συγκρητιστικὴ καὶ οἰκουμενιστικὴ ὁμολογία πίστεως ποῦ θὰ τὴν ζήλευσε καὶ ὁ ἴδιος ὁ Ἀθηναγόρας.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος λοιπὸν διεκήρυξε ὅτι πρέπει νὰ ἐπάρχῃ ἀμοιβαῖος σεβασμὸς τῶν ἰδιατέρων παραδόσεων τῶν Ὁρθόδοξων καὶ τῶν Παπικῶν. Νὰ ὁ συγκρητισμὸς σὲ ὅλην του τὴν δόξα. Πρέπει οἱ Ὁρθόδοξοι νὰ σέβωνται τις αἰρέσεις τῶν Λατίνων... Πόση ἀπόστασις ἐπάρχει μεταξὺ αὐτοῦ τοῦ σεβασμοῦ καὶ τοῦ σεβασμοῦ τῶν Ὁρθόδοξων πρὸς τίς ἄλλες θρησκείας, τίς μονοθεϊστικὰς πρῶτα τοὺς Ἑβραίους, τοὺς Μωαμεθανούς, καὶ τὴν εἰδωλολατρικὴν κατόπιν; Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος δὲν διακηρύσσει δημοσίως μόνον τὴν «διάπυρον» συμφωνίαν της μὲ τὸν Ἀθηναγόραν ἀλλὰ κηρύττει μὲ δυνατὴ φωνὴ τὴν ἴδια τὴν αἵρεσίν του: τὸν συγκρητισμὸν.

Ἡ συμφωνία της μὲ τὸν Ἀθηναγόρα δὲν εἶναι μόνον μία δειλὴ παθητικὴ συμφωνία, εἶναι συμφωνία ἐνεργητικὴ, εἶναι μία παράλληλος πορεία, ὅπως τὴν ἐπεσχίθη ὁ Προκαθημένος της ὅταν συναντήθηκε μὲ τὸν Ἀθηναγόρα στὴν Κωνσταντινούπολιν. Ὁ ἡμερῆσιος τύπος συνέλαβε πολὺ καλὰ τὸ νόημα τῶν διαφύσεων δηλώσεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἰδοὺ τὶ ἐγράφη ἡ ἐφημερίς «Ἐλεύθερος Κόσμος» τὴν 10 Σεπτεμβρίου 1969: «Τὴν βαθεῖαν συμπάθειάν της πρὸς τὸν ἰσλαμικὸν κόσμον, διὰ τὸν ἐμπρησμὸν τοῦ ταμένους Ἄλ' Ἀκσά τῆς Ἱερουσαλὴμ, ἐξέφρασε χθές, δι' ἀνακοινώσεώς της, ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἑλλάδος. Διὰ τῆς αὐτῆς ἀνακοινώσεως, ἡ Ἱερά Σύνοδος, εἵχεται τὴν ταχεῖαν ἐπικράτησιν τῆς εἰρήνης εἰς τὸν Κόσμον καὶ τὴν συναδέλφωσιν τῶν λαῶν τῆς Γῆς. Ἡ ἐκφρασις συμπάθειας τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ δι' αὐτῆς ἐλληνικῆς, πρὸς ἀλλόθρησκον, εἶναι χαρακτηριστικὸν δείγμα τῆς ἀναληφθείσης προσπαθείας διὰ τὴν προσέγγισιν καὶ τὸν διάλογον μεταξὺ ὁμοθρήσκων καὶ ἀλλοθρήσκων, τὸν ὁποῖον ὁ Πατριάρχης Ἀθηναγόρας ἐξηγγεῖλε πρὸς διείσδυσιν. Ὡς γνωστὸν, εἰς τὴν Κρήτην θὰ γίνῃ συντόμος συνάντησις μωαμεθανῶν καὶ χριστιανῶν ἐκπροσώπων τῶν δύο Ἐκκλησιῶν». Ὁ μωαμετανικὸς συγκρητισμὸς καλλιεργεῖται λοιπὸν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος μὲ τὸν ἴδιον ζῆλον καὶ τὴν ἴδιαν προσοχὴν ποῦ ἐπιδεικνύει τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν—τοῦ ὁποῖου ἐξ' ἄλλου εἶναι ὁργανικὸν μέλος—καὶ τὸ Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως. Δὲν πρόκειται μόνον περὶ συνεργασίας γιὰ τὴν ἑνωσὶν τῶν λεγομένων Ἐκκλησιῶν, ὁ Οἰκουμενισμὸς δὲν περιορίζεται μεταξὺ τῶν λεγομένων χριστιανῶν, ἐπιδιώκει τὴν συνύπαρξιν ὅλων τῶν θρησκειῶν τὴν συμφωνίαν καὶ εἰρήνησιν ὅλων τῶν ψευδῶν καὶ τὴν ἐξομολόγησιν τῆς Ἐκκλησίας μὲ αὐτά.

Χαρακτηριστικὴ τῆς συγκρητιστικῆς πορείας τῆς κρατικῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἶναι καὶ ἡ στάσις ὠρισμένων Μητροπολιτῶν της. Ἡ ἐφημερίς «Μακεδονία» τῆς 9 Μαΐου 1969 ἔχει π.χ. τὸν Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης Λεωνίδα νὰ εὐλογῇ τὸ τραπέζι Ἰσραηλιτῶν! Ἡ φωτογραφία ἐλήφθη κατὰ τὴν διάρκεια συνεστιάσεως τοῦ ἐλληνοϊσραηλινοῦ συνδέσμου στὴν ὁποία παρευρέθη καὶ ὁ Μητροπολίτης. Ἡ ἴδια ἐφημερίς στὴν ἐκδόσιν της τῆς 25 Ἀπριλίου 1968 παρουσιάζει φωτογραφίαν τοῦ ἰδίου Μητροπολίτου στὸν χώρον τοῦ ἰσραηλιτικοῦ νεκροταφείου Θεσσαλονίκης κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ Ἑβραϊκοῦ μνημοσύνου γιὰ τὰ θύματα τῆς ναζιστικῆς θρησκείας. Στὸ σχετικὸ ἄρθρον ἡ ἐφημερίς γράφει: «Ὁ μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Λεωνίδας ἀναπέμνω δέησιν ὑπὲρ τῶν θυμάτων τῆς ναζιστικῆς θρησκείας ἑκταν: «Ἡ Ὁρθόδοξος Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία, τὴν ὁποίαν τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἐκπροσωπῶ, δέεται εἰς πᾶν Ὑψιστον ὅπως ἀναπαύσῃ τὰς ψυχὰς τῶν Ἑλλήνων Ἰσραηλιτῶν...»

Ἰδοὺ ἡ συγκρητιστικὴ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος σὲ ὅλην της τὴν δόξαν. Ἀφοῦ ὁ Θε-

ος αναπαύη τις ψυχές των Ισραηλιτών πούς ο λόγος να είναι κανείς Χριστιανός. Προς τι τὸ βάπτισμα; Προς τι τὰ μυστήρια; Προς τι ὁ Χριστός; Ὁ Χριστός δὲν εἶναι παρὰ μόνον ἕνας ἀπὸ τοὺς πολλοὺς δρόμους πὺν ὁδηγοῦν πρὸς αὐτὸ τὸ ἀόριστο ἀνώτερο ὄν στὸ ὁποῖο τόσο εὐκόλως μετανοῦν νὰ πιστέψουν ὅλοι, ἐφ' ὅσον ὁ καθένας τὸ ἀντιλαμβάνεται κατὰ τὴν προτίμησί του. Ὁ Ἑβραϊσμός εἶναι ἕνας ἄλλος ἐξ ἴσου καλὸς δρόμος. Ὁ Μωαμεθανισμός ἐπίσης. Ὅλες οἱ θρησκείες εἶναι καλοὶ καὶ σίγουροι δρόμοι. Ὁ μασωνικὸς συγκρητισμὸς χρησιμεύει πλεον δημοσίως καὶ ἀνεπιθυμῶν ἀπὸ ἐπίσημα χεῖλη τῆς κρατικῆς Ἐκκλησίας καὶ σὲ ἐπίσημες στιγμές. Καὶ ἂς μὴ νομίσῃ κανεὶς ἀρελῶς σκεπτόμενος ὅτι οἱ δηλώσεις αὐτὲς προσέρχονται ἀπὸ τὴν ἐλαφρότητα ἢ τὴν ἀπειριματῆν ἑνὸς καὶ μόνου ἀτόμου πὺν κατὰ κακὴν συγκυρίαν εἶναι Μητροπολίτης τῆς συμπεριφορῆς τῆς Ἑλλάδος. Ὁ Μητροπολίτης Λεωνίδα τὸ ἐδήλωσε σαφῶς ὅτι δὲν ἦταν μόνον αὐτὸς ὡς ἄτομο πὺν προσήρχετο γιὰ τὴν ἀνάταξι τῶν ψυχῶν τῶν Ισραηλιτῶν—τῶν ἀρνιπτῶν τοῦ Χριστοῦ—ἀλλὰ ὁ λόκληρος ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία τὴν ὁποῖαν αὐτὸς ἐκεῖνη τὴν στιγμή ἐπιδροσώποῦσε. Τὴν πραγματικότητά αὐτὴν ἀποδεικνύει καὶ τὸ γεγονός ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος καθόλου δὲν διέφρασε τὴν ἐπιδροσώπρησά της ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη Λεωνίδα στὴν ἐπίσημο ἐκεῖνη στιγμή κατὰ τὴν ὁποῖα σὴννητῆσαν ἄνθρωποι ἀπ' ὅλον τὸν κόσμν, καὶ καθόλου δὲν διμαρτυρήθη γιὰ τὰ λόγια του πὺν ἐδημοσιεύθησαν σὲ ἐφημερίδες πολλῶν χωρῶν. Οὔτε ὡς ἄτομο διμαρτυρήθη κανεὶς ἀπὸ τοὺς Μητροπολίτας τῆς Ἑλλάδος. Καὶ αὐτὸς ὁ θεωρούμενος ἀπὸ πολλοὺς ἀρελεὶς ὡς ἀοχηγὸς τῶν «βράχων» Μητροπολιτῶν τῆς κρατικῆς Ἐκκλησίας, ὁ Μητροπολίτης Ἀγίου-στίνος Καντιώτης, ὄχι μόνον δὲν διμαρτυροῦν ἄλλὰ ἀπεναντίας ἐστειλε συνεργάτας του καὶ πνευματικά του παιδιὰ γιὰ νὰ βοηθήσουν τὸν Μητροπολίτη Λεωνίδα στὸ θεάρεστο ἔργο του. Σὲ ἄλλες ἐποχές μιὰ τέτοια δήλωση θὰ σήκωνε τριζυμία, ὁ Μητροπολίτης δὲν θὰ μπορούσε νὰ σταθῇ οὔτε δευτερόλεπτο στὸ θρόνο του, ὁργή τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ποιμένων θὰ τὸν ἐστειλαν τάχιστα νὰ κλάψῃ τις ἁμαρτίες του καὶ νὰ συνλῆθῃ πνευματικῶς στὴν Μονὴ τῆς μετανοίας του. Σήμερα ὅμως ὅσοι κηρύσσουν ὅτι μπορούν τὸ ἴδιο καλὰ νὰ σπασοῦν τόσο οἱ ἀρνιταὶ τοῦ Χριστοῦ, ὅσο καὶ οἱ ὁμολογηταὶ του ὅχι μόνον δὲν ἀκοῦσαν διμαρτυρίες, ἀλλὰ δέχονται ἀπεναντίας συγκαρητήρια.

Δὲν εἶναι λοιπὸν μόνον ὁ Ἀθηναγὸρας ὁπαδὸς τοῦ πλεον ἀπαισίου συγκρητισμοῦ, ὅπως θέλει νὰ μᾶς πείσῃ ὁ συγγραφεὺς τῆς διατριβῆς. Ὁ λόκληρος ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἔχει τὸ ἴδιο φρόνημα καὶ τὸ διακηρύσσει ἐπισήμως. Πῶς λοιπὸν νὰ μὴ συμφωνῇ καὶ νὰ μὴ ἀισθάνεται «ἐδιατέραν ἱκανοποιήσιν» ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μὲ τις πράξεις καὶ τὰ κηρύγματα τοῦ Ἀθηναγὸρα; Γιὰ ὅλους αὐτοὺς τοὺς ρασοφόρους, εἴτε Τουρκικὸ εἴτε Ἑλληνικὸ δια-

βατήριο ἔχουν, ὁ Χριστιανισμὸς δὲν εἶναι Ἡ Ἀλήθεια, ἀλλὰ ΜΙΑ ἀλήθεια, μιὰ ἀνάμεσα σὲ ἄλλες πολλές. Ἡ δὲ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ δὲν εἶναι τὸ ἀλάνθαστον καὶ ἅγιον Σῶμα τοῦ Κυρίου, ἀλλὰ μιὰ κοινότης ἀνθρώπων πὺν σφάλλει καὶ χρειάζεται διόρθωσιν. Ἐτε, βλέπουμε νὰ γίνονται ἀδιαμαρτύρητα συνεχῶς διορθώσεις τῆς Ἐκκλησίας. Δὲν εἶναι μόνον ὁ Ἀθηναγὸρας πὺν ἐδιόρθωσε τὴν Ἐκκλησία μὲ τὴν ἄρσι τοῦ ἀναθήματος. Οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ Ἱερεῖς τῆς κρατικῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν διορθῶνουν καθημερινῶς σὲ ἄλλαι σημεία. Τὸ θεολογικώτατον: «Ἄλλα τὰ χεῖλη τῶν ἀσεβῶν τῶν μὴ προσκυνῶντων τὴν εἰκόνα σου τὴν σελτῆρ» ἔχει γίνῃ κατὼ ἀπὸ τοὺς τρούλους τῆς οἰκομνησιακῆς νεοημερολογικῆς Ἐκκλησίας: «Ἐῦλα τὰ χεῖλη τῶν εἰσεβῶν τῶν προσκυνῶντων...». Ἡ ὕμνολογία τῶν Πατέρων εἶναι ἀγενής καὶ βάρβαρος γιὰ τοὺς κυρίους αὐτοὺς. Πρὸ παντὸς δὲν ταιριάζει σὲ μιὰ οἰκομνησιακὴ Ἐκκλησία. Τί θὰ πῶν οἱ ἐν Χριστῷ ἀδελφοὶ τοὺς Προτεστάντες ὅταν ἀκούσιν ἐκφράσεις μὲ τέτοια ἔλεμν οἰκομνησιακῆς ἀγάτης; Ἄλλὰ ἡ Ἐκκλησία δὲν διορθῶνεται μόνον στὴν ὕμνολογία της, διορθῶνεται καὶ σ' αὐτὴν τὴν χορὴν κειμένην τῆς Καινῆς Διαθήκης. Τὸ «καὶ ἡ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα» συστηματικῶς παραλείπεται τελευταίως σὲ πολλοὺς ναοὺς ὡς ἀταίριαστο γιὰ τις φεμινιστικὲς ἀντιλήψεις τῆς ἐποχῆς μας, ὅταν τελῆται μυστήριον γάμου, καὶ ἡ σχετικὴ περικολὴ διαβάξεται κολοβομένη. Ἐπίσημο πρόσωπο τῆς Ἑλληνικῆς θεολογίας ἔφρασε μάλιστα μέχρι τοῦ νὰ προτείνῃ «ἀναθεώρησιν καὶ διόρθωσιν ὀρισμένων λειτουργικῶν μας κειμένων, ἴδια τῆς Μ. Ἑβδομάδος, φηγόντων τὴν ὑπόληψιν καὶ τὴν ἀξιοσέπειαν τοῦ ἱσραηλιτικοῦ λαοῦ καὶ ἔθνους». Βλέπε περιοδικὸν «Ὁρθόδοξος Σκέψις» τῆς 15ης Ἰανουαρίου 1960, σελ. 5-8. Ἀλλὰ καὶ ἡ συντόμευσις τῆς λειτουργίας, ὁ καλλωπισμὸς τοῦ κλήρου, ἡ εἰσαγωγή τῆς τετραφωνίας καὶ τοῦ ὁρμονίου καὶ ἕνα πλήθος ἄλλες «λεπτομέρειες» τί ἄλλο εἶναι παρὰ διόρθωσις τῆς ἱεράς Παράδοσεως τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας; Καὶ ἡ ἀλλαγὴ τοῦ ἑορτολογίου μιὰ «διόρθωσις» τῆς Ἐκκλησίας ἦταν καὶ αὐτή.

Εἶναι φοβερὸ αὐτὸ πὺν κρύβεται κατὼ ἀπὸ τις φαντασμακῆς ἀσήμεντες αὐτὲς «διορθώσεις». Αὐτὸ πὺν κρύβεται εἶναι ἡ ὁλοκληρωτικὴ ἀρνήσις τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ὁ Χριστιανισμὸς γιὰ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς δὲν εἶναι κατὶ τὸ θεανθρώπινν. Εἶναι κατὶ τὸ ἀνθρώπινν. Ἡ Ἐκκλησία γι' αὐτοὺς δὲν εἶναι τὸ σῶμα τοῦ Θεανθρώπου Χριστοῦ. Στὸ βάθος τῆς ψυχῆς τοὺς δὲν πιστεύουν ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι Θεάνθρωπος. Εἴν τὸ πιστεῖν αὐτὸ ἀληθινὰ δὲν θὰ τομύσαν ποτὲ νὰ «διορθῶσιν» τὸ Σῶμα Του. Οὔτε πιστεύουν ἀληθινὰ στὸ Πνεῦμα τοῦ Ἁγίου καὶ σὴν ὁδηγὸ καὶ φωτιστικὴ παρουσία του μέσα στὴν Ἐκκλησία. Ἀπ' αὐτὴν τὴν διπλῇ, συνειδητῇ ἢ ἀσυνειδητῇ ἀπιστία προέρχεται ἡ παρατηρούμενὴ τὸν τελευταῖον καιρὸ μέσα στοὺς κόλπους τῆς κρατικῆς Ἐκκλησίας ἀρνήσις τοῦ κύρους τῶν Πατέρων. Οἱ Πατέρες τῆς

Ἐκκλησίας ἄρχισαν μὲν νὰ μελετῶνται περισσότερο ἀπ' ὅτι στὸ παρελθόν, ὅμως, τὸ γεγονός αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ ξεγελάη κανέναν. Οἱ ἀγρόγραμματοι παποῦδες μας τῆς τουρκοκρατίας μπορεῖ νὰ μὴ εἶχαν τὴν δυνατότητα νὰ διαβάσουν τὰ κείμενα τῶν Πατέρων, εἶχαν ὅμως, ἀπόλυτο πεποίθησι στὸ κύρος τῶν. Καὶ ὅσα στραβά ἔκαναν τὰ ἔκαναν ἐπειδὴ νόμιζαν ὅτι ἔτσι ἐδίδασκαν οἱ Πατέρες. Σήμερα οἱ περισσότεροι ἀπ' αὐτοὺς ποὺ μελετοῦν τοὺς Πατέρας τοὺς μελετοῦν μὲ μὴ ἀνασχίζοντο καὶ ἐπερῆσαν χριτικὴ διάθεσι. Οἱ Πατέρες δὲν εἶναι γι' αὐτοὺς τίποτε περισσότερο ἀπὸ συνάδελφοι ἐν τῇ θεολογίᾳ. Δὲν βλέπουν γιὰ ποῦ λόγος θὰ πρέπει νὰ τοὺς σέβονται περισσότερο ἀπ' ὅτι σέβονται ἕναν οποιοδήποτε συνάδελφό τους. Ἡ ἀγιότης δὲν ἔχει πλέον νόημα. Νόημα γιὰ τοὺς σημερινούς «χριστιανοὺς» ἔχει μόνον ἡ ἠθικὴ ἀκεραιότης ἡ ὁποία δὲν ἔχει πνευματικὴ, ἀλλὰ κοινωνικὴ σκοπιμότητα. Σ' αὐτὸν τὸν τομεῖα ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἔχει πραγματικὴ μεγάλη ἐπίδοσι.

Ὁ φαιρισμὸς ἔχει ἀναχθῆ μέσα σ' αὐτὴν σὲ ἐπιστήμη. Οἱ μεγαλύτερες παραβάσεις τῶν Ἱερῶν Κανόνων ἔγιναν μὲ πρόφασιν τὸν ἠθικὸ καθαρμὸ. Ἐνὸς στὰ ἠθικὰ σητήματα ὑπάρχει ὑποκριτικὴ εὐαισθησία, στὰ ζήτηματα πίστεως ἐπιδεικνύεται ἀπεριόριστος ἀνοχή. Αὐτὸ γίνεται γιατί τὰ μὲν ζητήματα πίστεως ἀφοροῦν τὴν αἰώνιο ζωὴ —καὶ δηλαδὴ μελλοντικὸ, ἄπιαστο καὶ οὐσιαστικῶς ἀδιάφορο γιὰ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς ποὺ ἔχουν χάσει τὴν πίστι τοῖς — ἐνὸς τὰ ζητήματα ἠθικῆς ἀφοροῦν τὴν «ῶδε πόλιν» ποὺ ἂν καὶ δὲν εἶναι «μένουσα», ὅμως, οἱ ἀνθρώποι καὶ μὴ ἔχοντες ἐλπίδας θάλουν νὰ τὴν κάνουν ὅσον τὸ δυνατόν ποὺ «μένουσας» γιὰ νὰ θροῦν κάποιον ψευτοαντίδοτο στὴν ματαιότητα τῆς ὑπάρξεώς των. Ἡ ἠθικὴ εἶναι τὸ στήριγμα τῆς κοινωνίας. Ἡ ἀγιότης, ὅμως, εἶναι ἔξοδος ἐκ τοῦ κόσμου καὶ τῶν συστημάτων τοῦ κόσμου, καὶ γι' αὐτὸ ἡ κοινωνία τὴν βλέπει μὲ μῆτι ἐχθρική. Ἡ ἀγιότης λέγει ὅχι στὸν κόσμον ὁ ὅποιος κείται ἐν τῷ πονηρῷ. Εἶναι κατὰ ἐντελὸς διαφορετικὸ ἀπὸ τὴν ἠθικὴ ἀκεραιότητα. Ἡ ἠθικὴ ἀκεραιότης ἀποβλέπει στὸν νῦν αἰῶνα, ἡ ἀγιότης ἀδιαφορεῖ γιὰ τὸν μάταιο αἰῶνα τῆς φθορᾶς καὶ ἀποβλέπει στὸν μέλλοντα αἰῶνα τῆς ἀφθαρσίας. Ἀπὸ τὸ γεγονός αὐτὸ προέχειται μίᾳ ἀβυσσαλέᾳ ἀντίθεσις μεταξὺ τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς ἀγιότητος ἀντίθεσις ἡ ὁποία ἀγνωεῖται τελείως ἀπὸ τὴν ἠθικιστικὴ τακτικὴ καὶ διδασκαλία τῆς κρατικῆς Ἐκκλησίας. Ἡ κρατικὴ Ἐκκλησία δὲν εἶναι στὴν οὐσία παρὰ ἕνα ὄργανο στὰ χεῖρα τοῦ Καίσαρος, ὅλοι τὴν βλέπουν σὰν ἕνα μέσον γιὰ τὴν διατήρησι τῆς ἐκνομίας, σὰν μίᾳ δυνάμει ποὺ δίνει στοὺς νόμους μεγαλύτερο κύρος ἀπ' αὐτὸ ποὺ θὰ μπορούσε νὰ δώσῃ μόνη τῆς ἡ σιάνη. Ἔτσι βλέπομε ὅλους παραδόξως νὰ ὑποστηρίζουν τὴν Ἐκκλησία καὶ οἱ μεγαλύτεροι ἄδελφοι, καὶ οἱ ποὺ ἀδιάφοροι θεοσεβτικῶς ἀνθρώποι, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῆς ἔχουν τὴν δυνατότητα νὰ ἐπιβάλλουν σὲς μάζες τὴν διάθεσι γιὰ ὁποιαδήποτε.

Ὅταν μελετήσῃ κανεὶς μὲ προσοχὴ τὸ ἔργον τῶν θεοσεβτικῶν ὁργανώσεων ποὺ ξεφύτρωσαν τὰ τε-

λευταία χρόνια μέσα στοὺς κόλπους τῆς κρατικῆς Ἐκκλησίας θὰ παρατηρήσῃ ὅτι οἱ ὁργανώσεις αὐτὲς εἶχαν σὰν σκοπὸ «μὴ χριστιανικὴ Ἑλλάδα» καὶ ὄχι τόσο τὴν Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. Κάτω ἀπὸ τοὺς ἐπιφανειακὰ χριστιανικοὺς σκοποὺς ὑπῆρχε μίᾳ ἐγκόσμιος σκοπιμότης ποὺ ὅμως, γιὰ τὰ περισσότερα στελέχη τῶν ὁργανώσεων δὲν ἦταν καὶ συνειδητὴ. Ἡ δύναμις γιὰ τοὺς ἀσθενοὺς τὴν δυνάμει καὶ τὴν ἐπικράτησι μαζί μὲ τὴν ἀπομείνῃ τῶν ἀφιερωμένων ἀπὸ τὸν μοναχισμό καὶ τὸ οἰξισμό τοὺς στὸν κόσμον μαρτυροῦν ἐγγύτητα γιὰ τὴν ἀλλαγὴ τῶν πνευματικῶν κατευθύνσεων τοῦ ποιμνίου τῆς ἐπισήμου Ἐκκλησίας. Οἱ πιστοὶ μέσα στὴν Ἐκκλησίᾳ αὐτὴν ἄρχισαν σιγὰ σιγὰ, νὰ προσανατολίζονται πρὸς μίᾳ ἐγκόσμιον βασιλεία τοῦ Χριστοῦ χιλιasticῶς, ἢ μᾶλλον ἀκριβέστερα, ἰουδαϊκοῦ τύπου. Ἀρχισαν νὰ νοσταλγοῦν καὶ νὰ ἀγωνίζονται γιὰ τὴν οὐτοπία ποὺ ὀνομάζουν «κράτος τοῦ Θεοῦ», «χριστιανικὴ δημοκρατία», «χριστιανικὸ πολιτισμὸς». Ὁ «χριστιανικὸς πολιτισμὸς» ἢ ὅπως συνηθίζεται περισσότερο ὁ «Ἕλληνο-χριστιανικὸς πολιτισμὸς» ἔχει γίνει κατὰ σὰν καραμέλα στὰ στόματα τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν. Οἱ πραγματικοὶ Χριστιανοὶ ὅμως, «οὐκ ἔχουσιν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦσιν». Αὐτὴ ἡ ἐπιζήτησις τῆς «ῶδε πόλεως» ἀπὸ τοὺς ποὺ ἐκλεκτοὺς πιστοὺς τῆς κρατικῆς Ἐκκλησίας, τοὺς πιστοὺς τῶν θεοσεβτικῶν ὁργανώσεων, εἶναι ἀποτέλεσμα μίᾳς χρονίας διλημματικῆς τῶν πιστῶν, ἡ ὁποία ἐνὸς ἀρῇναι χωρὶς πολλές ἐμφανεῖς ἀλλοιώσεις τὰ ἐξωτερικὰ γνωρίσματα τῆς Ὀρθοδοξίας, ἔχει στὴν πραγματικότητι διαβρώσει τὰ ἴδια τὰ θεμέλια τῆς. Εἶναι ἐξαιρετικὰ δύσκολο νὰ βοηθῇ μέσα στοὺς κόλπους τῆς κρατικῆς Ἐκκλησίας ἀνθρώπο ποὺ νὰ μὴ ἔχῃ ὑποστῇ κατὰ τὸν α' ἢ β' τρόπο αὐτὴν τὴν διάβρωσι. Ὅσοι ὑπάρχουν αἰσθάνονται ἐντελῶς ἀπροσγείωτοι καὶ ἀπροσάρμοστοι γίνονται στόχος τῶν ἄλλων καὶ χαρακτηρίζονται ἀπ' αὐτοὺς ὡς «Παλαιοφρολογίται». Ἔτσι, ἡ χλεύη ἐμφανεῖται τὴν ἀλήθεια ὅτι ὑπάρχει βαθειὰ διαφορὰ νοοτροπίας, ἀντιλήψεων καὶ πίστεως ἀνάμεσα σ' αὐτὸ ποὺ ἦταν ἡ Ὀρθοδοξία στὸ παρελθόν καὶ σ' αὐτὸ ποὺ ἔγινε σήμερα μέσα στὴν νεοσημερολογικὴ Ἐκκλησία.

Ἔτσι, τὸ ἐρώτημα ἂν ἡ κρατικὴ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀκολουθῇ τὸν Ἀθηναγόρα εἶναι ἐντελῶς ξεπερασμένο. Τόσο ὁ Ἀθηναγόρας, ὅσο καὶ ἡ ἐπίσημος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος πάσχουν ἀπὸ τὴν ἴδια ἀσθένεια. Εἶναι δύο παράλληλοι κλάδοι τοῦ ἴδιου φαινομένου, μόνον ποὺ ὁ Ἀθηναγόρας εἶναι ποὺ ἄριστος καρπός.

Ἀλλὰ ὁ συγγραφεὺς τῆς διατριβῆς συνεχίζει: «Ἐρώτησεν δι' ἐπιστολῆς τοὺς Ἐπισκόπους τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας ἂν εἶναι ὁμόφρονες τῷ Πατριάρχῃ καὶ θὰ πληροφορηθῇ σχετικῶς... Δὲν πρέπει δὲ νὰ παραγνωρίζομεν ὅτι ἐνὸς οἱ ἀδρότητες καὶ αἱ φιλοφρονήσεις ἔχουσιν πάντοτε δημοσιότητα καὶ γίνονται πέραντα γνωσταὶ ἄλλα ἐνέργειαι, ἐλεγκτικαὶ καὶ ἐπιτιμητικαί, παραμένουσιν ἀγνωστοὶ διὰ λόγους κακῶς νοσημένης εὐγενείας».

Δὲν πρόκειται γιὰ ἄγνοια. Ὁ συγγραφεὺς τῆς

διατριβής γνωρίζει πολύ καλά ότι αυτό που λαμβάνεται απ' όπιν μέσα στην Εκκλησία δεν είναι ή κατ' ιδίαν γνώμη του καθενός, αλλά ή όμολογία του. Τό τί πιστεύει χριικά μέσα του ένας Επίσκοπος είναι για την Εκκλησία αδιάφορο. Σημασία έχει τό τί κηρύσσει δημοσίως, επ' εκκλησίαις, γυνή τη κεφαλῇ. Γι' αυτό οι κανόνες λέγουν ότι τότε μόνον πρέπει νά διακόψουμε την κοινωνία με έναν αίρετικό επίσκοπο όταν αυτός κηρύσσει την αίρεσί του δημοσίως. "Όταν την αίρεσί του την κρατάει για τόν έαυτό του, όταν δεν διδάσκει αίρεσιν και δεν κοινωνή φανερά με αίρετικούς ή Εκκλησία τόν θεωρεί Ορθόδοξο, ή ιερωσύνη του είναι άκεφαλα και τά μυστήριά του έγκυρα. "Όταν όμως ένας Επίσκοπος κηρύσσει δημοσίως αίρεσι ή κοινωνή φανερά με αίρετικούς, όταν δημοσίως άρνείται τόν Χριστό και την Εκκλησία του, τότε ό,τιδήποτε και άν έχει μέσα στην καρδιά του, ό,τιδήποτε και άν λέγει κατ' ιδίαν στον ένα ή στον άλλον, ή Εκκλησία τόν θεωρεί άποστάτη και άρνητή του Χριστού ό άνθρωπος αυτός βρίσκεται έξω από την μάνδρα της Εκκλησίας, ή ιερωσύνη του είναι χαμένη και τά «μυστήριά» του κενά άγιαστικής χάριτος. Η Εκκλησία δεν είναι ιδιωτική υπόθεσις. Η ιερωσύνη και ή άρχιερωσύνη δίδονται και ύπάρχουν έν τη Εκκλησία, δεν είναι κάτι τό άτομικό και ιδιωτικό. Τόν άρνητή ως πρόσωπο θά τόν κρίνει ό Θεός, ιερεύς και άρχιερεύς όμως, δεν μπορεί νά είναι όταν άρνείται την Εκκλησία που τού έδωσε την ιερωσύνη και μεταπηδάει επίσημως και φανερά στο στρατόπεδο τών άρνητών. Πάντοτε ή Εκκλησία αυτούς που ήρουντόν δημοσίως τόν Χριστό για τό άποφύγουν την τιμωρία τών άρχόντων τούς θεωρούσε ξένους πρós Αλήτην παρ' όλον ότι ήτο από όλους γνωστό ότι μέσα τους δεν είχαν ποτέ άρνηθή τόν Χριστό και την Εκκλησία του. Πώς δεν θά θεωρήσει ξένους πρós αυτήν αυτούς που χωρίς κανέναν άρχοντα νά τούς απέλη με μαρτυρικό θάνατο άρνήθηκαν δημοσίως την πίστι και έπρόδωσαν τόν Χριστό;

Δέν χρειαζόμαστε λοιπόν καμμία επιστολή και καμμία ιδιωτική διαβεβαίωσι από τούς Επισκόπους της επισήμην Έλλαδικής Εκκλησίας που ακολουθούν τόν Αθηνάγορα διά τού μνημοσύνου. Δημοσίως επ' εκκλησίαις, γυνή τη κεφαλῇ, στην πιο ίερά στιγμή της λειτουργίας κηρύσσουν τόν έαυτό σας διαδό τού συγκρητιστού Πατριάρχου. Τί αξία μπορεί νά έχουν οι ιδιωτικές τους διαβεβαίωσεις; Τί αξία μπορεί νά έχουν οι τυχόν «έλεγκτικά και έπιτηρητικά ένέργειαι» που παραμένουν άγνωστοι; Επισήμως, δημοσίως, επ' εκκλησίας όλοι οι άρχιερείς της κρατικής Εκκλησίας συμφωνούν με τόν Αθηνάγορα και τόν ακολουθούν. "Όσοι απ' αυτούς στις κατ' ιδίαν συζητήσεις τους λέγουν πως διαφωνούν με τόν Αθηνάγορα δεν άποδεικνύουν τίποτε άλλο παρά μόνον ότι τούς χαρακτηρίζει έλλειψις σοβαρότητας και ευθύτητας. Πώς είναι δυνατόν ή σχολιότης και ή διπλωματία τών Άρχιερέων αυτών νά χρησιμεύσει σαν έπιχείρημα υπέρ της Ορθοδοξίας των και πως ένας πνευματικός πατήρ με

τόση ευθύνη απέναντι της νεολαίας την όποία ποιμνείναι μπορεί νά όνομάζει εὐγένεια — έστω και κακώς νοσημένη — την διπλοπροσωπία και καιροσκοπία; Και δέν έτυχε άραγε ποτέ νά συναντήσῃ στις μελέτες του ό λογιώτατος αυτός Αρχιμανδρίτης αυτό που γράφει ό Μέγας Βασίλειος για τούς τοιούτους Άρχιερείς; «Ότινες την όγνῃ Ορθόδοξον πίστιν προσποιούνται όμολογείν, κοινωνοῦσι δέ τοῖς έτερόφροσι τούς τοιούτους, εἰ μετά παραγγελίαν μὴ ἀποστῶσι, μὴ μόνον ἀκοινωνήτους ἔχειν, ἀλλά μηδὲ ἀδελφούς όνομαῖζιν».

«Απαντες οι της Εκκλησίας διδάσκαλοι, πᾶσαι αἱ Σύνοδοι, πᾶσαι αἱ θεῖαι γραφαί, φεύγειν τοὺς έτερόφρονas παραινοῦσι καὶ τῆς αὐτῶν κοινωνίας διίστασθαι», μᾶς λέγει ό Άγιος Μᾶρκος ό Εὐγενικός. «Εχθρός γάρ Θεοῦ ό Χριστόςτομος, οὐ μόνον τοὺς αίρετικούς, ἀλλὰ καὶ τοὺς τοιούτοις κοινωνοῦντας μεγάλῃ καὶ πολλῇ τῇ φωνῇ ἀπεφνήατος», γράφει ό Άγιος Θεόδωρος ό Στουδίτης πρós τόν ήγούμενο Θεόφιλο. "Όλη ή γραπτή και άγραφος Παράδοσις της Εκκλησίας, όλοι οι Άγιοι, και οι Αποστολοι στην Αγία Γραφή καταδικάζουν τούς Άρχιερείς της κρατικής Εκκλησίας της Ελλάδος που κοινωνούν με τόν άποστάτη Αθηνάγορα και τούς όμόφρονάς του. Απο τούς σημερινούς όμως, «Ορθοδόξους Χριστιανούς» πόσοι έχουν τό θάρρος νά φύγουν από τούς έτερόφρονas και νά χωρισθουν από την κοινωνία τους; Ελάχιστοι. Πόσο μικρό ήταν πάντοτε τό ποίμνιο τού Χριστού! Τό μικρόν ποίμνιον. Καὶ τί σασθὰ νά καὶ διστάζινα σκευή είναι όλοι αυτοί που ζμειναν νά μαρτυροῦν τόν σύγχρονον κόσμο την Αλήθεια! Ο άγράφματος όχλος, «ό μη γινώσκων τόν νόμον», με τά πάθη του τίς διαιρέσεις του τίς στενοκεφαλίες «Μήτις εκ τών άρχόντων επέστευσεν εις αυτόν ή εκ τών Φαρισαίων» ρωτάει ό Επαφάνιος Θεοδορόπουλος. «Αλλ' ό όχλος οὗτος, ό μη γινώσκων τόν νόμον, επικατάρατοι εἰσι. Έγινε μήπως κανέναν θεολόγος Παλαιομερολογίτης; Έγινε κανέναν καθηγητή Πανεπιστημίου Παλαιομερολογίτης; Έγινε κανέναν από τούς σημερινούς «καθαρούς» Επισκόπους Παλαιομερολογίτης; Όχι, κανέναν σοφός και κανέναν ισχυρός τού αἰῶνος τούτου δεν ακολουθήσε τόν άγράφματο όχλο τών Παλαιομερολογιτών, αυτούς τούς «όλίγους» Γαλιλαίους που βρίσκονται τώρα στην εσχάτη πλάνη την χειρωνα της πρώτης — τού έσχατολογίου — και φωνάζουν πως δήθεν — άκουσον άκουσον — ή Έλλαδική Εκκλησία συμφωνεί με τόν Αθηνάγορα, και κτισούν τό ξύλο όπως άλλοτε ό Νόε για νά μπουν τά ζώα μέσα στην Κιβωτό τους. Και τᾶντε γύρω σας τί ήσιχα που κάθονται οι άνθρωποι, τί φρόνιμα που πάνε νά παντρευτούν και νά βαπτισθουν στις μεγάλες εκκλησίες, και με τί κατήνυξι βάζουν στα παιδιά τους τό μύρον τού πλέον άπιστου συγκρητιστού Αθηνάγορα, κυτᾶτε τί πλήθος είναι όλοι αυτοί, και τί σπουδαίοι άνθρωποι, Ιερείς και Άρχιερείς, επιστήμονες, άρχοντες, Γραμματεῖς, Φαρισαῖοι, Νομοδιδάσκαλοι. Δέν ξέρουν όλοι αυτοί και

Εἰσφοραὶ ὑπὲρ τοῦ Οἰκοτροφείου

<i>Μέσω τοῦ Ἀρχιεπισκόπου</i>		<i>Μέσω Διαχειριστοῦ</i>	
Ἀρχιεπίσκοπος Αὐξέντιος	1.000	Ἑλένη (Ν. Ἡράκλειον)	100
Γεώργιος Ἀναπλιώτης (Χίος)	2.000	κ. ἀνώνυμος (Πετρούπολις)	500
Τ. Ναός Ἀγ. Ἀναργύρων (Αἰγίνης)	370	Δισκοφ. Ἱ. Ν. Σπυρίδωνος (Σαλαμίνος)	1.000
Ἀγγελικὴ Φουτῆ (Ἀθήναι)	300	Τερ. Ν. Ἀγίου Ἰωάννου (Πετρούπολις)	520
Ἀρχιμ. Σάββας Σταυροβουνιώτης (Πάρος)	1.000	ἀνώνυμος ἐκ Λαμίας	3.330
Ἱ. Μονὴ Κοιμήσεως Θεοτόκου (Ἀχαιοῖ)	2.000	κ. ἀνώνυμος (Χολαργός)	1.000
Ἱ. Ν. Ἀγ. Τριῶν Ἱεραρχῶν (Δράμας)	300	κ. Ἀναστάσιος Μιχαλόπουλος (Αἰγίον)	500
Ἱερεὺς Μιχαὴλ Σαββόπουλος (Δράμας)	330	ἀνώνυμος	500
Ἀρχιμ. Ἀθαν. Ποστάλας (Λάρισα)	300	Τερὰ Μονὴ ὁσίας Εἰρήνης Χρυσοβαλάντου (Λιζόβρουση - Ἀττικῆς)	2.000
κ. Εἰρήνη Δήμιον (Ἀθήναι)	1.000	Ἀπὸ τὰ καίαντα Παλαιομερολογιτῶν Χαλκίδος	800
Ζηλωταὶ Πατέρες Ἀγίου Ὄρους	5.000	κ. Ἀγγελικὴ Φουτῆ (Ἀθήναι)	750
Τ. Ναός Ἀγ. Ἀναργύρων (Αἰγίνης)	485	κ. Κων)νος Γεωργιόδης (Χίος)	200
Κων)νος Μιχόπουλος (ΜΙCH. Ἀμερικῆς)	300	κ. ἀνώνυμος (Χίος)	50
Ἀγγελικὴ Φουτῆ (Ἀθήναι)	250	κ. Α. STRATAKOS (Βαλτιμόρη)	700
Ἰωάννης Παῖθανᾶς (Κόρινθος)	600	κ. Γεώργιος Ἀναπλιώτης (Χίος)	3.000
Ἀνώνυμος εἰς μνήμην Βασιλείας	978	Δις ἀνώνυμος (Πετρούπολις)	100
Ἀρχιμ. Σάββας Σταυροβουνιώτης (Πάρος)	1.000	Τερ. Ναός Ἀγ. Ἀναργύρων (Αἰγίνης)	590
Τερ. Ναός Ἀγ. Ἀναργύρων (Αἰγίνης)	660	Ἱερεὺς Δημήτριος Κατσίλας (Ραφάνη)	500
κ. ἀνώνυμος εἰς μνήμην Βασιλείας	275	Τερ. Μονὴ Ἀναλήψεως (Κοζάνης)	2.000
Κων)νος Μιχόπουλος (DETROIT)	600		
κ. Ἐλευθερία Λούμιον εἰς μνήμην Ἰωάννου ἀνώνυμος (Ἀγ. Ἱερόθεος - Περιστέρι)	1.000	Σύνολον	46.443
Ἀρχιμ. Κυπριανὸς Θεοδοσίου	300		
Κων)να Καταπόδη (Πετρούπολις)	300	<i>Μέσω Διαχειριστοῦ</i>	
κ. Κων)νος	100	Ἱ. Ν. Ἀγίων Θεοδώρων Ν. Σμύρνης	481
κ. Ἀγγελικὴ Φουτῆ (Ἀθήναι)	250	Ἱ. Ν. Ἀγ. Ἀχιλλείου	140
κ. ἀνών. (Ἅγιος Ἱερόθεος - Περιστέρι)	1.000	Ἱ. Ν. Ἀγ. Φιλοθέης	249
Ἱ. Ν. Ἀγίων Ἀναργύρων (Αἰγίνης)	605	Ζαχαριάδου Ἀναστασία	500
κ. καὶ κυρ. Θεοφάνη Πάτση (Θεσ)κη)	3.000	Μαργαρίτα Κοντρούμπα	200
Ἱ. Μονὴ Ζωοδόχου Πηγῆς (Βελεστίνου)	500	Ἱ. Ν. Εὐαγγελιστορίας	250
Ἱερομ. Σάββας Λαμιάτης	500	Ἱ. Ν. Μεταμορφώσεως	696
		Ἱ. Ν. Ἀγίου Ἀντωνίου	500
		Αἰδου. Μιχαὴλ Παν. Κόρτσιου	67
		Ἄνων. Μοναχὴ	1.000
		Μαργαροῦ Κλαίση	1.000
		Δεμερτζῆς Μιχαὴλ	100
		Ἰωάννης Παῖθανᾶς (Κόρινθος)	1.000
		Ἀντώνιος Κοντοβουνίσσιος	50
		Σύνολον	6.233
		<i>Μέσω Διαχειριστοῦ</i>	
		Ἱ. Ν. Τριῶν Παρθένων	100
		Ἱ. Ν. Ἀγίας Παρασκευῆς Χαλκίδος	220
		Ἱ. Ν. Ἀγίας Φιλοθέης	475
		Ἱ. Ν. Ἀγίου Ἀχιλλείου	157
		Ἀνώνυμος Μ.Μ.Τ.	1.000
		Βγινόπουλος Κυριάκος	200
		Ἀνώνυμος εἰς μνήμην τῆς συζύγου του	2.000
		Παν. Τόγιας Αἰγίνα	340
		Ἀνώνυμος	300
		Βουλγαράκης Χρήστος	500
		Ἱ. Ν. Ἀγ. Ἀχιλλείου	115

ξέρουν οἱ ἀγράμματοι Παλαιομερολογίτες;

Οἱ ἀγράμματοι Παλαιομερολογίτες μπορεῖ νὰ μὴ ξέρουν τίποτε. Ἐνα μόνον ξέρουν: ὅτι συμφωνοῦν μὲ τοὺς νεομάστερας τοὺς ὁμολογητάς, τοὺς Πατέρας, τοὺς ἀναχωρητάς, τοὺς παλαιούς μάρτυρας, τοὺς Ἀποστόλους. Δὲν τοὺς ἐνδιαφέρει ἂν εἶναι λίγοι γιατί λίγοι ἦταν πάντοτε οἱ πραγματικοὶ Χριστιανοί, δὲν τοὺς ἐνδιαφέρει ἂν εἶναι ἀδύνατοι, γιατί ἀδύνατοι ἦσαν καὶ οἱ Ἀπόστολοι, δὲν τοὺς πειράζει πὺ εἶναι ἀγράμματοι, γιατί ἀγράμματος ἦταν καὶ ὁ Χριστός. Γιὰ ἓνα πράγμα μόνον ἀγωνιοῦν: πὺς νὰ μείνουν πιστοὶ στὴν Ὀρθοδοξία, πὺς νὰ μείνουν μέσα στὴν Ἐκκλησία, πὺς νὰ τρέξουν στὴν Κιβωτὸ. Στὸν δὲ Ἐπιφάνιο Θεοδορόπουλο, τὸν ἐνθαρρύνοντα τοὺς δαυδαὺς του μὲ τὰ πλήρη τῆς ἀνὰ τὴν Οἰκουμένην Ἐκκλησίας, ἀπαντοῦν μὲ τὸν Ἅγιο Θεόδωρο τὸν Στουδίτη: «Εἰς εὐδοκίμων εἰς τὸ Θεῖον, προτιμότερος ὑπὲρ μυριάδας αὐθαδεῖα σιμνηνομένης. Ἀλλὰ σὺ μὲν προσήκησον, εἰ δοκεῖ, τοῦ σωζομένου Νῶε, τὸ ὑποβόριχον πλῆθος· ἐμοὶ δὲ συγχώρησον τοῖς δόλοις τῇ Κιβωτῇ προσδραμεῖν».

Ἐπικατάρατος ὁ μετατιθεὶς ὅρια Πατέρων αὐτοῦ

Ἐρρέθη: «Ὁ ἀτιμάζων Πατέρα αὐτοῦ, ἢ μητέρα, ἐπικατάρατος» Εἶτα ἐγγὺς προσετέθη ἐν τῷ ἐφεξῆς ἐδαφίῳ ἀμέσως: «Ἐπικατάρατος ὁ μετατιθεὶς ὅρια τοῦ πλησίον. (Δευτερ. ΚΖ'. 16.17.) Ἐκ τοῦ ἑνὸς τῶν δύο τούτων συλλογίσθητι τὸ ἄλλο: Ἐὰν ὑπάρχειται εἰς τὴν φρικτὴν κατάρα, ὅστις μετατίθει τὰ ὅρια τοῦ ἀπλῶς πλησίον, πόσῳ μᾶλλον ἐπικατάρατος εἶναι, ὅστις ἀθετεῖ τὰ ὅρια τοῦ Πατρὸς, ἢ τῆς μητρός, ἐξ ὧν ἔχει τὴν γέννησιν; εἰς τὸν τοιοῦτον ἀναμφιβόλως ἡ κατάρα συνάγεται διπλῇ. Κατάρα κατ' οὗτοῦ διὰ τὴν τῶν ὁρίων ἀθέτησιν καὶ παράβασιν: Ὁ μετατιθεὶς ὅρια ἐπικατάρατος: Καὶ κατάρα, διὰ τὴν τῶν γονέων ἀτίμωσιν. Ὁ ἀτιμάζων Πατέρα ἢ μητέρα ἐπικατάρατος: Κατάρα ἐπὶ κατάρα: Ἄλλῃ ἐπ' ἄλλῃ, ἐλεεινὸς πλοῦτος κατάρας ἐπάνω εἰς μίαν κεφαλὴν ἐλεεινὴν καὶ τρισάθλιαν. Ὁ Ἑβραῖος Φίλων ἀντὶ τοῦ πλησίον, δὲν ἐνόησε μόνον τὸν ἄνθρωπον, καὶ τὴν μετάθεσιν τῶν ὁροθεσιῶν τῆς γῆς τῆς ἐκείνου τὴν ἀφαίρεσιν τῆς περιουσίας αὐτοῦ δι' ἡγοργίης τε καὶ ἀδικίας, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ πλησίον πλατύτερον ἐξέλαβον ἀπλῶς τὸ ἀγαθόν: «Καλεῖ δὲ πλησίον καὶ ἐγγὺς τὸ ἀγαθόν. Οὐ γὰρ ἀπεινὰ εἰς Οὐρανόν, οὐδὲ πέραν θαλάσσης ἀφικέσθαι δεῖ, κατὰ ζήτησιν τοῦ καλοῦ.» Πλησίον σου (λέγει) τὸ ἀγαθὸν εὐρίσκεται ἐκ δεξιῶν σου ἐστίν. Ἐὰν θέλῃς τὸ πράττεις

ἐὰν δυστροπήῃς, τὸ παραβαίνεις, καὶ ἀθετῶν τὰ ἐγγὺς σου τεθέντα ὅρια, μεταβαίνεις εἰς ἄλλα, τὰ τοῦ κακοῦ καὶ τῆς ἀνομίας, τὰ πόρρω σου ἀφεστῶτα, καὶ σοῦ ἀλλότρια καὶ ἐπομένως γίνεσαι τῆς τοῦ Νόμου κατάρας διπλῶς, ἢ καὶ τοῦ διπλοῦ πλέον, ἐπὶ δίκως. Ἀριστὰ καὶ φιλοσοφώτατα λέγει ὁ Ἰουδαῖος Φιλόσοφος.

Ἄλλ' ἕτερός τις διερμηνευτὴς τοῦ Νόμου τοῦτου Χριστιανός, καίτοι ἡμῶν κατ' ὄνομα ἄδηλος, τὴν ἔννοιαν εἰς τὸ μερικώτερον ἐπισυστέλλων: «Ὅρια (λέγει) τοῦ πλησίον μετατίθῃσι, καὶ ὁ ἀπὸ τῆς ἀληθοῦς θεογνωσίας, καὶ τῆς ἐνθέου πολιτείας παρασάλευον τὸν ἐντὸς εὐρισκόμενον.» Τῇ τοῦτου καὶ ἡμεῖς παρακολουθεῖντες ἐννοίᾳ, καὶ τοὺς δύο παρατεθέντας Νόμους εἰς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν συνάπτοντες ἐντοῦθα φημέν: Ὅτι Πατέρες ἡμῶν, καὶ κατὰ Πνεῦμα γεννητόρες εἰσιν οἱ Θεοφόροι Ἄνδρες, οἵτινες ἐκ τῶν Ἱερῶν Γραφῶν, διὰ τῶν Θεοπνεύστων αὐτῶν διδασκαλιῶν καὶ παραδόσεων, διέταξαν ὅρους τινάς καὶ κανόνες, οἷς συνοδικῶς ἐνέκυρτε καὶ ἐπεκύρωσεν ἡ Ἐκκλησία ἡ Μήτηρ ἡμῶν. Ταῦτα εἶναι εἰς ἡμᾶς ὅρια Θεοῦ ἐνενομηθευμένα, τὰ παρὰ τῶν Πατέρων ἡμῶν διδασκόμενα καὶ χρεὸς ἔχομεν οἱ εὐσεβεῖς νὰ τὰ φυλάττωμεν ἀπαρασαλεύτως.

«Μὴ μεταίρε ὅρια αἰώνια ἃ ἔθεντο οἱ Πατέρες σου» (Παροιμ. ΚΒ' 28) Ὅστις τὰ ὅρια ταῦτα τοιμηρῶς τὰ ὑπερπῆρᾷ ὡς ἀσεβὴς καὶ παρὰ νόμον καταισχύνεται.

«Ἀσεβεῖς δὲ ὅριον ὑπερέβησαν» (Ἰωβ. ΚΑ.2.) καὶ γίνεται ἔνοχος ἐν παντὶ τῆς διπλῆς κατάρας. Ἐπικατάρατος καὶ ὅτι μετατίθῃσι τὰ ὅρια τὰ καλῶς τεθέντα, καὶ ὅτι ἀτιμάζει τοὺς αὐτοῦ Πατέρας, τοὺς ταῦτα καλῶς ὁροθετηθέντα κηρύξαντας.

(Ἐκ τῆς Φιλοθέου Ἀδολεσχίας,
Εὐγενίου Βουλγάρεως

Ἀνθὴ Προζάκη	1.570
Σύνολον	6.977
Μέσω Γεηγορίας Μοναχῆς	
Παναγιώτης καὶ Μαρία	1.000
Χρήστος Κάζαβος	100
Ἀνώνυμος	100
Ἰωάν. Ν. Μπαλτσάκης	250
Ἀνώνυμος	50
Χριστοτύμφη Μοναχὴ	30
Ἀνώνυμος	50
Ἰωάννα καὶ Κων. νος	200
Ἀνώνυμος	100
Ἀνώνυμος	500
Κυριακὴ Κοφινᾶ	500
Δέσποινα	20
Ἀνώνυμος	100
Μαίρη Δημητριάκη εἰς μνήμην Μαρίας Μπαρέττου	300
Ἀνώνυμος Θεσσαλονίκης	500
Ἀνώνυμος	100
Ἀνώνυμος	400
Σύνολον	4.300

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ ἀποστέλλοντες χρηματικὰς ἐπιταγὰς, ὅπως ἀπαραιτήτως ἀναφέρωσι τὸν σκοπὸν διὰ τὸν ὅποιον προορίζονται τὰ ἀποστελλόμενα χρήματα.

(Ἐκ τῶν Γραφείων)

Ὁφειλομένη Ἀπάντησις

Πρὸς τὸν Ἀρχιμανδρίτην κ. Ἐπιφάνιον Θεοδωρόπουλον

Κύρια Διευθυντά,

Διὰ τοῦ κυκλοφορήσαντος τὴν 22 Ἀπριλίου ἐ.ε. φύλλου τῆς Φωνῆς «τῆς Ὁρθοδοξίας» ὑπ' ἀριθμ. 588-589 καὶ ὑπὸ ἡμερομηνίαν ἐκδόσεως 15ης τοῦ ἰδίου μηνός, ἔλαβον τὸ π ρ ῶ τ ο ν γνῶσιν τῆς ἐν αὐτῷ δημοσιευμένης ἐπιστολῆς τοῦ Ἀρχιμανδρίτου κ. Ἐπιφάνιου Θεοδωρόπουλου ἀπὸ 12 Ἰανουαρίου, ἀναφερομένης εἰς ἐπιστολήν μου, καταχωρηθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθμ. 579—580 φύλλον σας τῆς 15ης Δεκεμβρίου 1969.

2. Ἐὰν τῆς νέας ὡς ἄνω ἐπιστολῆς ἐγκαίρως ἐλάβανον γνῶσιν καὶ οὐχὶ μετὰ πάροδον τριμήνου ὡς πράγματι συνέβη, ἀφ' ἑνὸς μὲν θὰ ἐπετυγχάνετο ἴσως ἢ ταχύτερα καὶ ταυτόχρονος δημοσιεύσεις τῶν ἐκατέρωθεν ἀπόψεων ἐπὶ τοῦ γνωστοῦ θέματος, ὁπότε καὶ τὸ ἀναγνωστικὸν σας κοινόν, τελοῦν ἐν ὄψει τῶν κειμένων, θὰ διευκολύνετο τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἐνημέρωσίν του, ἀφ' ἑτέρου δὲ θὰ ἀπεφεύγοντο καὶ αἱ ἐκ μέρους τοῦ ἀποστολέως Ἀρχιμανδρίτου διατυπωθεῖσαι ἐπικρίσεις, διὰ τὴν καθυστέρησιν τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἐπιστολῆς του εἰς τὴν «Φωνὴν τῆς Ὁρθοδοξίας».

3. Ὁ Π. Ἐπιφάνιος καὶ διὰ τῆς ρηθείσης ἐπιστολῆς του ἀποφεύγει καὶ πάλιν νὰ ἀπαντήσῃ ἐφ' ὧν τῶν διαλαμβανομένων εἰς τὰς δύο (2) προγενεστέρας ἐπιστολάς μου, τὰς δημοσιευθείσας εἰς τὰ φύλλα ὑπ' ἀριθμ. 575-576 τῆς 15 Ὀκτωβρίου π.ε. καὶ 579—580 τῆς 15 Δεκεμβρίου. Καὶ εἰδικώτερον ἐπὶ τῶν ἐρωτησίων μου, ἔχουσιν ὡς ἀκολουθῶς:

α) Πιστεύετε ὅτι οἱ ἐκπροσωποῦντες τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ὀρθοτομοῦσιν σήμερον πράγματι τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, μετὰ τὰς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1924 ἐπεληφύσας γνωστὰς καινοτομίας ἐν τῇ τάξει τῆς ὀρθοδόξου Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, συνεπεῖα τηρήσεως νέου ἡμερολογιακοῦ συστήματος, διὰ τὰς ἀκινήτους ἐορτάς καὶ ὅτι οὗτοι δὲν ἀκολουθοῦσιν τὸ δημιουργηθὲν ἐπάρατον θρησκευτικὸν σχίσμα ἐν Ἑλλάδι μὲ ὅλας τὰς ψυχοφθόρους συνεπελάς;

6) Αναμένετε ἀπὸ λεγομένην Πανορθόδοξον Σύνοδον νὰ ρυθμίσῃ ἄλλως τὰ Ἐκκλησιαστικὰ μυστήρια, ὅτινα ὡς ἱερὰ ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ ὑφίστανται ἐπὶ 1.600 ἔτη θεοπισθέντα παρὰ τῶν Ἁγίων Οἰκουμενικῶν καὶ Τοπικῶν Συνόδων; Καὶ πιστεύετε ὅτι μία Πανορθόδοξος Σύνοδος δύναται νὰ ἀνατρέψῃ ἀποφάσεις καὶ Κανόνας Οἰκουμενικῶν Συνόδων;

γ) Ἐξακολουθεῖτε νὰ ἔχητε τὴν γνώμην ὅτι ὁ Κανὼν ΙΕ' τῆς ΑΒ' Συνόδου, περὶ διακοπῆς τοῦ μηνύου τοῦ Ἐπισκόπου, ὡς ἔχει διατυπωθῇ καὶ ἐρμηνευθῇ ἐν τῷ ἱερῷ Πηδαλίῳ τῆς Ἐκκλησίας, ἔχει δυνατικὸν μόνον χαρακτήρα καὶ οὐχὶ ἀπολύτως ὁ π ο χ ρ ε ω τ ι κ ὸ ν, δι' ἐκείνους, οἱ ὅποιοι δύνανται νὰ ἀντιλ-

φθῶσιν τὸ βάθος τῶν πραγμάτων καὶ τὰς ἐννοίας τῶν λέξεων αὐτῶν;

δ) Εἰς ποίους συγκεκριμένους Ἱεροὺς Κανόνας στηρίζεσθε ὥστε νὰ συνιστᾶτε εἰς τοὺς ἐμμένοντας εἰς τὰ Πατροπαράδοτα Παλαιοημερολογίτας νὰ δέχωνται, ὡς ἀντάλλαγμα διὰ τὴν ἐλευθέραν ἐνάσκησιν τῶν θρησκευτικῶν αὐτῶν καθηκόντων, ὑποχρεωτικῶς τὸ μνημόσυον τοῦ Τοπικοῦ Ἐπισκόπου (Νεοημερολογίτου) ἐξοφθάλμως ἀθετήσαντος τὰς Παραδόσεις καὶ μὴ συμφρονούντος αὐτοῖς τῇ πίστει; Καὶ τέλος

ε) Παραδέχεσθε ὅτι οἱ Παλαιοημερολογίται ἀποτελοῦσιν ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΟΝ ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ, ὡς τοῦτο ἐγγράφως ἐδηλώθη πρὸς τὴν Πολιτείαν, διὰ τοῦ ὑπομνήματος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Διοικούσης Ἐκκλησίας ἐν ἔτει 1950 ἐπὶ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Σπυρίδωνος;

Μ ἐ τοιαύτην ὁμῶς ὑπεκφυγὴν ἐκ μέρους τοῦ Π. Ἐπιφάνιου δὲν δυνάμεθα νὰ καταλήξωμεν εἰς τὰ κατὰ Θεὸν ἀξιόλογα συμπεράσματα. Ὁ Π. Ἐπιφάνιος περιορίζεται εἰς τὸ νὰ ἐπαναλαμβάνῃ τὴν ἀποφίν του ὅτι, ὡς ἄνευ συνέστησε τὸ μνημόσυον τοῦ Ἐπισκόπου (νεοημερολογίτου) ἐπεκαλέσθη «ὁρθῶς ἢ π λ α ν ἢ μ ε ν ω ς, ὁ δ ι ἄ φ ο ρ ο ν» λόγους καanonικῆς τάξεως καὶ συμφέροντος τῆς Ἐκκλησίας, χωρὶς ὁμῶς καὶ νὰ ἀναγράψῃ ποιοὶ εἶναι σήμερον οὗτοι οἱ σωτήριοι λόγοι του, τοὺς ὁποίους οἱ παλαιοημερολογίται ἀρνοῦνται νὰ σεβασθῶσιν, ποιοὶ οἱ Ἱεροὶ Κανόνες, ἐφ' ὧν οὗτος στηρίζεται καὶ ποιοὶ αἱ ἀπόψεις του ἐπὶ τῶν ἀθετησάντων τὰς Παραδόσεις, ὡς εἶναι ἡ ἐρώτησις μου.

Καὶ ἐπιβάλλεται νὰ γνωσθῶσιν αἱ ἀπόψεις κ.τ.λ. τοῦ Π. Ἐπιφάνιου διὰ νὰ γίνῃ πλέον ἡ διάκρισις ποῖαι ἐκ τούτων θὰ εἶναι οἱ δοθῆναι καὶ ποῖαι αἱ πεπλανημένα, διότι εἰς γνώμας πεπλανημένας δὲν στηρίζεται ὀρθόδοξος Θρησκεία μας. Τὸ «π λ α ν ἢ μ ε ν ω ς, ὁ δ ι ἄ φ ο ρ ο ν» δὲν ἔχει θέσιν νὰ λέγηται ἀπὸ χεῖλη ὀρθοδόξου λειτουργοῦ τοῦ ὁμίστου.

4. Τέλος, ὡς πρὸς τὰ «ἀνταλλάγματα» διὰ τὴν μνημόνευσιν τοῦ νεοημερολογίτου Ἐπισκόπου, εἰς βάρος τῆς ἐλευθέρως ἐνασχέσεως τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων τῶν Παλαιοημερολογιτῶν βάσει κειμένων, ἃ ἐπιζητεῖ νὰ πληροφωρηθῇ ὁ Π. Ἐπιφάνιος, ἔχω ἤδη ἀπαντήσῃ ἐν τῇ προγενεστέρᾳ ἐπιστολῇ μου, τῇ δημοσιευθείσῃ εἰς τὸ φύλλον τῆς «Φωνῆς τῆς Ὁρθοδοξίας» ὑπ' ἀριθμ. 579—580 τῆς 15ης Δεκεμβρίου π. ἔτους.

5. Νῦν εἶναι ἡ σειρά τοῦ Π. Ἐπιφάνιου νὰ ἀπαντήσῃ ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω ἐρωτήσεών μου (ὡς παράγρ. 3 τῆς παρούσης) καὶ νὰ ἀναπτύξῃ, ὡς πλέον ἀρμοδίως, τὰ ἐπιχειρήματά του, πρὸς διαλεύκανσιν περὶ τοῦ ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ἀπλῶν τυπικῶν διαφορῶν, ἀλλὰ περὶ αὐτῆς ταύτης τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς, τοῦ

Περί παραδόσεως

Ἐκτός τῆς Ἀγίας Γραφῆς, δηλαδή τοῦ γραπτοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, τῆς μᾶς καὶ κυριωτάτης πηγῆς τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία παραδέχεται καὶ τὰς συμπαραπομπάσας τῇ Ἀγίᾳ Γραφῇ διδασκαλίας τῶν μαθητῶν τῶν Ἀποστόλων, τῶν ἱερῶν τῆς Γραφῆς συγγραφέων καὶ τῶν μετ' αὐτοὺς διαπρεφάντων ἐπὶ ἀγιότητι καὶ πολυμαθείᾳ Ἐκκλησιαστικῶν Πατέρων. Τὰς συναρπάζουσας τῇ Ἀγίᾳ Γραφῇ ταύτας διδασκαλίας ὀνομάζει ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἱερὰν παράδοσιν ἢ παραδόσεις Ἐκκλησιαστικὰς ἢ καὶ ἀπλῶς παράδοσιν, παραδόσεις.

Ἡ λέξις παράδοσις δὲν σημαίνει, ὡς οἱ ἑτερόδοξοι λέγουσι, τυχαίαν φήμην, λόγον ἀδεσπότου, λόγον ἀγράφου, ἀλλὰ σημαίνει τὰς περὶ τῆς θρησκείας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ παραδοθείσας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν γνώσεις ὑπ' αὐτοῦ καὶ τῶν Ἀποστόλων. Αὕτη εἶναι ἡ πρώτη ἔννοια τῆς λέξεως παράδοσις, ἐσήμαινε δηλαδή κατ' ἀρχὰς τὰς παραδοθείσας θρησκευτικὰς γνώσεις ἀνεξαρτήτως ἐὰν αὗται ἦσαν γραπτὰ ἢ ἀγραφὰ. Τὸν ὀρισμὸν τοῦτον τῆς λέξεως παράδοσις λαμβάνομεν ἐξ αὐτῆς τῆς Ἀγίας Γραφῆς.

«Ἀ ρ α ο ὅ ν, ἀ δ ε λ φ ο ί», λέγει ὁ θεῖος Παῦλος, «σ τ ῆ κ ε τ ε καὶ κ ρ α τ ε ἴ τ ε τὰς παραδόσεις, α ὡς ἐ δ ἰ δ ᾶ χ θ ῆ τ ε εἴ τ ε διὰ λό γ ο υ εἴ τ ε δι' ἐ π ἰ σ τ ο λ ῆ ς ἢ μ ῶ ν». Ἐνθα βλέπομεν, ὅτι διὰ τῆς λέξεως «παραδόσεις» σημαίνονται αἱ παραδοθεῖσαι γνώσεις καὶ ἀλήθειαι περὶ τῆς ἐξ ἀποκαλύψεως θρησκείας τοῦ Χριστοῦ εἴτε προφορικῶς εἴτε γραπτῶς μετεδόθησαν αὐταί «ὡς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγου» (προφορικῶς) «εἴτε δι' ἐπιστολῆς» (γραπτῶς).

Σήμερον ὅμως ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἡ λέξις παράδοσις ἔχει στενωτέραν ἔννοιαν, δηλαδή ἀφοῦ ἀπετελέσθη ὁ Κανὼν τῆς Ἀγίας Γραφῆς, ἔπαυσε νὰ σημαίνει γενικῶς πᾶσαν εἴτε προφορικῶς εἴτε γραπτῶς παραδοθεῖσαν διδασκαλίαν τῆς θρησκείας τοῦ

Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ σημαίνει μόνον τὰς προφορικῶς ὑπὸ τῶν θείων Ἀποστόλων παραδοθείσας διδασκαλίας καὶ ὁδηγίας, αἵτινες ἐγράφησαν ὑπὸ τῶν μαθητῶν τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν διαδόχων αὐτῶν καὶ φυλάσσονται ἀκέραια ἐν τοῖς κόλποις τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Αἱ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ πεφυλαγμένα αὐτὰ διδασκαλία καὶ ὁδηγία θεωροῦνται ὑπὸ τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, ὡς δευτέρα πολῦτιμος πηγὴ τῆς διδασκαλίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀναποσπάτως συνδεδεμένη μετὰ τῆς πρώτης πηγῆς, ἡτοί μετὰ τῆς Ἀγίας Γραφῆς.

Οἱ διαμαρτυρούμενοι ὅμως, ἀπορρίπτοντες τὴν δευτέραν ταύτην πηγὴν, διατείνονται, ὅτι τὰ πάντα περιλαμβάνει ἡ Ἀγία Γραφή καὶ οὐδεμίαν ἑτέραν πηγὴν ἀνάγκη ὑπάρχει.

Τούτων ἕνεκα ὁ λόγος εἰς τὰ ἐπόμενα ἄρθρα θέλει πραγματευθῇ πρῶτον περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς θρησκευτικῆς ταύτης πηγῆς, τῆς ἱερᾶς παραδόσεως, δεύτερον περὶ τῆς χρησιμότητος καὶ ἀναγκαιότητος αὐτῆς καὶ τρίτον περὶ τῆς ἀκεραιότητος καὶ τῆς διακρίσεως αὐτῆς ἀπὸ παλαιῶν καὶ ψευδῶν ἀνθρωπίνων παραδόσεων.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΗΠΑΡΕΩΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΣ

Ὡς διεπιστώθη, οἱ μὲν διαμαρτυρούμενοι παραδέχονται μόνον τὸν γραφέντα ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων λόγον τοῦ Θεοῦ, ὡς πηγὴν τῶν περὶ τῆς θρησκείας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ γνώσεων αὐτῶν, ἡ δὲ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία παραδέχεται ὡσαύτως ὡς πρῶτην καὶ κυρίαν πηγὴν τὸν γραφέντα λόγον τοῦ Θεοῦ ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων, ἡτοί τὴν Ἀγίαν Γραφήν, οὐχ ἡττον ὅμως παραδέχεται καὶ τὸν συμπαραπομπόντα τῇ Ἀγίᾳ Γραφῇ ἄγραφον μὲν ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων λόγον τοῦ Θεοῦ, παραδοθέντα ὅμως ὑπ' αὐτῶν εἰς τοὺς μαθητὰς καὶ διαδόχους αὐτῶν, οἱ ὅποιοι ἐγράψαν καὶ διέσωσαν ἐν τοῖς κόλποις τῆς Ἐκκλησίας τοῦτον, ὅστις καλεῖται Ἱερὰ Παράδοσις ἢ καὶ ἀπλῶς Παράδοσις.

Ἄς ἐξετασθῇ λοιπὸν τὸ πρῶτον, δηλαδή ἐὰν ὑπάρχῃ ἄγραφος λόγος Θεοῦ ἂν ὑπάρχῃ ἡ δευτέρα πηγὴ τῶν περὶ τῆς διδασκαλίας τοῦ Ἰησοῦ γνώσεων ἡμῶν ἡ Ἱερὰ Παράδοσις, ἣν ἡ μὲν Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία παραδέχεται ὡς πηγὴν ἀναγκαιωτάτην τῶν περὶ τῆς διδασκαλίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ γνώσεων αὐτῆς, ἡ δὲ Διαμαρτυρούμενη ἀπορρίπτεται ὡς περιττὴν καὶ ἐπιβλαβήν.

Πρὸς λύσιν τοῦ ζητήματος τούτου ἔχομεν ἀνάγκην ἀποδείξεων εἰλημμένων ἐκ πηγῆς, τὴν ὁποίαν καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ πολέμοι ἡμῶν νὰ ἀποδέχονται, ὡς ἔχουσιν κρῆος καὶ τοιαύτη πηγὴ ὑπὸ ἀμφοτέρων ὁποσὶ πρὸς ἀντίλησιν τῶν λογικῶν ὅπλων εἶναι ἡ Ἀγία Γραφή, τὴν ὁποίαν καὶ ἡμεῖς καὶ αὐτοὶ παραδεχόμεθα

πολυτιμωτέρου τοῦτέστιν ἀγαθοῦ κατὰ τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου μας, ἔπου εἶναι τὸ φῶς τοῦ κόσμου, καὶ ἡ ἀλήθεια, καὶ ἡ ζωή.

6. Εἴθε ὁ Πανάγαθος Θεὸς νὰ ἐξαλείψῃ ἐκ τῆς στρατευσμένης ἐπὶ γῆς Ἐκκλησίας Του πάντα τὰ «πεπλανημένα».

7. Κύριε Διευθυντά, σὰς εὐχαριστῶ θερμότατα διὰ τὴν φιλοξενίαν καὶ παρακαλῶ, ἔπως καὶ ἡ παρούσά μου ἐπιστολὴ δημοσιευθῇ εἰς τὸ φύλλον τῆς «Φωνῆς τῆς Ὁρθοδοξίας».

Μετὰ πάσης τιμῆς

Εὐάγγ. Κ. Τομαράς

Υποναύαρχος Β.Ν. (Ο) ἐ.δ.

ὡς πηγὴν τῶν θερησκευτικῶν ἡμῶν γνώσεων· δεόν λοιπὸν διὰ τῆς Ἁγίας Γραφῆς νὰ λύσωμεν τὴν θερησκευτικὴν ταύτην διαφορὰν καὶ διὰ ἀσχομέθια ἀπὸ τῆς Παλαιᾶς Γραφῆς.

Ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς Γραφῆς γίνεται γνωστὸν, ὅτι οἱ πρό τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου δίκαιοι ἄνδρες ὡδηγοῦντο ὑπὸ τοῦ ἀγραφοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, ὑπὸ τῆς Παραδόσεως π.χ. ὁ Ἄβελ, ὁ Ἐνώχ, ὁ Ἀβραάμ, ὁ Ἰώβ καὶ τοσοῦτοι ἄλλοι θεοφιλεῖς ἄνδρες, πόθεν ἐδικαιώθησαν; τίς νόμος, τίς γραφή, τίς προφήτης ὡδήγησεν αὐτούς; οὐχὶ αἱ παραδόσεις τῶν Πατέρων αὐτῶν ἀκέραιαι ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ Θεοῦ φυλαττόμεναι; Ἄλλ' ἔξ ἀπαιτος θέλουσιν εἰπεῖ ἡμῖν οἱ ἐριζόντες, ὅτι τότε, μὴ ὑπάρχοντος λόγου γραπτοῦ, οἰκονομικῶς ὁ Θεὸς ἐτήρει ἐν ταῖς καρδίαις τῶν τότε ἀνθρώπων τὸν θεῖον αὐτοῦ λόγον, ἀπεκδεχομένων παιδὸς πατρὸς καὶ γενεᾶς ἀπὸ γενεᾶς τὰς περὶ Θεοῦ γνώσεως αὐτῶν. Ὁ ἰσχυρισμὸς ὅμως οὗτος τότε μόνον θέλει εἶναι παραδεκτός, ὅταν μετὰ τὸν γραπτὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐξέλτε πᾶσα προφορικὴ περὶ θερησκευτικῆς παραδόσεως, καὶ ὅταν ὑπὸ τοῦ γραφέντος λόγου τοῦ Θεοῦ ὑπὸ τῆς Ἁγίας Γραφῆς ἀπηγορεύετο ἡ χρῆσις ἐγγράφων λόγων καὶ θερησκευτικῶν παραδόσεων. Ἡμεῖς ὅμως βλέπομεν πρὸς ἔλεγχον τῶν ἀντιθέτων ἡμῶν, ὅτι οὐ μόνον δὲν ἐξέλιπον αἱ θερησκευτικαὶ παραδόσεις ὁ ἀγραφὸς Λόγος τοῦ Θεοῦ μετὰ τοῦ γραπτοῦ Λόγου οὐ μόνον δὲν ἀπαγορεύονται, ἀλλὰ καὶ συνιστῶνται ὑπὸ τῆς Ἁγίας Γραφῆς αἱ Ἱερὰ Παραδόσεις ὡς πηγὰς θερησκευτικῶν γνώσεων. Οὕτω βλέπομεν τὸν Μωϋσῆν ἐπιτιμῶντα τοὺς Ἑβραίους διὰ τὰς παρεκτροπὰς αὐτῶν καὶ συνιστῶντα αὐτοῖς τὰς περὶ τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἐθεργενῶν αὐτοῦ παραδόσεις τῶν Πατέρων αὐτῶν. «Οὐκ αὐτός» λέγει «οὗτός σου πατήρ ἐκτίσάτ' σε καὶ ἐποίησέ σε καὶ ἔπλασέ σε; Μνησθήτη ἡμέρας αἰῶνος, σύνετε ἔτη γενεῶν γενεᾶς. Ἐπερώτησον τὸν πατέρα σου καὶ ἀναγγελεῖ σοι, τοὺς προσβυτέρους σου καὶ καὶ ἐροῦσί σοι».

Καὶ ἐν βίβλῳ Ἰώβ παρατηροῦμεν, ὅτι Βαλθὰδ ὁ Σαυλῆς, παρηγορῶν τὸν πένοντα καὶ πολυάθλον Ἰώβ, συμβουλεύει αὐτὸν νὰ προσεῖχῃται καὶ νὰ μὴ πολυπραγμονῇ, ἀναζητῶν τὰ αἴτια τῆς αὐτοῦ δυστυχίας (διότι τὰ κρίματα τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀνεξιχνίαστα) προσέτι συμβουλεύει αὐτὸν νὰ διδάσκηται παρὰ τῶν προτέρων γενεῶν, διότι ἐξημεθα χθεσῖνοι εἰς τὸν κόσμον καὶ δὲν γνωρίζομεν...

«Ἐπερώτησον γὰρ» λέγει «γενεάν πρώτην, ἐξίχνιασον δὲ κατὰ γένος Πατέρων· χθὲς οἱ γὰρ ἔσμεν καὶ οὐκ οἶδαμεν· σὴν γὰρ ἔστιν ἡμῶν ἐπὶ τῆς γῆς ὁ βίος· ἢ οὐκ αὐτοὶ σε διδάσκουσιν καὶ ἀναγγελοῦσι καὶ ἐκ καρδίας ἐξάξουσιν ὁμματα».

Ὡσαύτως καὶ Δαυὶδ ὁ μελωδὸς θεβαιοὶ τὸν ἀγραφὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, τὴν Παράδοσιν, καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἑτέραν ἀλήθειαν προσεπιμαρτυρεῖ, ὅτι δηλαδὴ ἡ Παράδοσις, ὡς λόγος τοῦ Θεοῦ μὴ γεγραμμένος μὲν ἐπὶ χάρτου ἀλλ' εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀκουσάντων αὐτόν, ἔμεινεν ἀκέραιος.

«Ὅσα ἠκούσαμεν» λέγει «καὶ ἔγνωμεν», αὐτὰ καὶ οἱ Πατέρες ἡμῶν διηγήσαντα ἡμῖν. Οὐκ ἐκρόβη ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῶν εἰς γενεὰν ἑτέραν...». Τοῦτ' αὐτὸ ἐπικυροῖ καὶ ὁ Σολομὼν ἐν ταῖς παροιμίαις αὐτοῦ. «Ἦέ», λέγει, «ἄκουε παιδείαν πατρός σου καὶ μὴ ἀπίσση θεσμούς μητρός σου». (Παροιμ. I. B.).

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ

Ἡ εἴσοδος εἰς τὴν Ἱερωσύνην

Δὲν εἶναι καὶ τόσον εὐχερὲς νὰ εἰσέλθῃ τις εἰς τὴν Ἱερωσύνην. Ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος πρόκειται νὰ γίνῃ ἱερεὺς, πρέπει νὰ ἐξετάσῃ πρωτίστως, ἐὰν ἔχη καὶ ἡ σί ν πρὸς τὸ ποιμαντορικὸν ἔργον, ἔργον δυσκολώτατον καὶ ἀπαιτοῦν μεγάλας πνευματικὰς καὶ ἠθικὰς ἱκανότητας καὶ δυνάμεις. Κατὰ δεύτερον λόγον πρέπει νὰ διαγνώσῃ, ἐὰν ἔχη τὴν ἐκ Θεοῦ καὶ ἡ σί ν. Ἡ κλήσις αὕτη δύναται νὰ προσερχεταὶ ἀμέσως ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἢ ἐμμέσως ἐκ τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι καὶ ἐσωτερικὴ προσερχομένη ἐξ αὐτῆς τῆς συνειδήσεως τοῦ ἀνθρώπου τῆς ἐπιλεγόμενης φωνῆς τοῦ Θεοῦ.

Οὐδεὶς ὑποχρεοῦται νὰ ἐνταχθῇ εἰς τὴν τάξιν τῶν Λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας, ἐὰν δὲν ἔχη συνείδησιν, πῶς ἔστω καὶ ἀπαξ εἰς τὴν ζωὴν του συνήντησε τὸν Κύριον μὲ ἓνα τρόπον ἄμεσον καὶ ἤκουσε αὐτὴν τὴν προσωπικὴν καὶ ἄμεσον κλήσιν: «τί ν α ἀποστειλῶ;» καὶ δὲν ἀπεκρίθη: «Ἰδοὺ ἐγώ, Κύριε, ἀπόστειλόν με».

Ὁ ἱερεὺς πρέπει νὰ εἶναι κλητὸς εἰς τὸ ἔργον ἐπαύριον τῆς Ἱερωσύνης, διότι κανὼς λέγει καὶ ὁ θεοορόμιον Παῦλος: «οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τιμὴν, ἀλλ' ὁ καλῶμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καθάπερ καὶ ὁ Ἀαρὼν» (Ἑβρ. 5, 4). Μόνον τότε ὁ ἱερεὺς ὡς ἔχων τὴν κλήσιν ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ, δύναται νὰ ἀναδειχθῇ ἄξιος τῆς ἀποστολῆς του καὶ νὰ φέρῃ αὐτὴν εἰς αἰεὶν πέρας.

Ἀπαιτεῖται ὅμως μεγίστη πνευματικὴ προετοιμασία καὶ κατάρτισις προκειμένου νὰ γίνῃ τις Λειτουργὸς τοῦ Ὑψίστου καὶ νὰ ἀναλάβῃ τὴν προστασίαν ψυχῶν.

Ἰδιαίτατα πρέπει νὰ προηγηθῇ θεωρὴ καὶ διάταρος πρὸς τὸν Θεὸν προσεῖχῃ, ὁ ὁποῖος, καὶ θὰ φαντασθῇ, ἀφ' ἐνὸς μὲν τὸν μέλλοντα νὰ χειροτονηθῇ, ἀλλὰ καὶ ἐκείνους ἀφ' ἑτέρου, οἵτινες θὰ ἀναλάβουν τὴν τεραστίαν εὐθύνην νὰ τὸν χειροτονήσουν. Ἄς λάβῃ σοβαρῶς ἐπ' ὅψει του καθείς, ὅστις ἔχει τὸν διακαὴ πόθον νὰ ἱεροθῇ τοῖς κατωτέρω σημαντικωτάτοις λόγοις τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου: (τοῖς δίδομεν ἐν παραφράσει πρὸς εὐκολωτέραν κατανόησιν ὑπὸ τῶν ἀπλουστερόν): «Ἐπανῶ τὴν συνήθειαν ἐξελθὴν τὴν ναυτικὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἐκεῖνος, πρὸς

Γεγονότα και Κρίσεις

Ἀδύνατον τὸ ζῆν ἄνευ Θεοῦ

Ἐξ ὧσων ἀναφέρει ἡ Σβετλάνα, ἡ κόρη τοῦ Στάλιν εἰς διβλίον της περὶ τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Θρησκείας συγκλονίζεται κανεὶς καὶ διαπιστοῖ, ὅτι οὐδεὶς ἄνθρωπος δύναται νὰ ζῇ ἐπὶ τῆς γῆς χωρὶς Θεόν. Ἡ θρησκεία μοῦ εἶχε ἐπιφέρει μιὰ μεγάλη μεταβολή. Εἶχα μεγαλώσει σὲ οἰκογένεια, ὅπου ποτὲ δὲν εἶχε γίνεαι συζητήσεις γιὰ τὸ Θεό. Ὅταν ὁμως ἐμεγάλωσα, διεπίστωσα, ὅτι ἦταν ἀδύνατον νὰ ζῇ κανεὶς, χωρὶς νὰ ἔχη στὴν καρδιά του τὸν Θεόν. Μόνη μου εἶχα κάμει τὴν διαπίστωσιν αὐτή, χωρὶς τὴν βοήθεια κανενὸς ἄλλου καὶ χωρὶς καμμιά κατήχησι.

Ποῦ λοιπὸν τὰ κηρύγματα καὶ αἱ διαπιστώσεις τῶν ἀθῶν κομμουνιστῶν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἔμπορεῖ νὰ ζῇ ἄνευ πίστεως; Ἡ καθημερινὴ πραγματικότης ἀποδεικνύει περὶτρώως, ὅτι ὅσοι ἔζησαν ἄνευ Θεοῦ ἢ δὲν ὑπῆρξαν φυτὰ νὰ γίνῃ κυβερνήτης τοῦ πλοίου, ἐργάζεται πρῶτα στὸ κοινὸ καὶ ὕστερα ἀπὸ κοπιώδη προσπάθεια στὴν πλῶρη· ἀφοῦ δηλαδὴ εἶναι ἄξιος καὶ ἀσκητὴ στὴν κοπιώδη καὶ στὴν παρατήρησιν τῶν ἀνέμων. ἔπειτα κάθεται στὸ τιμόνι σὰν κυβερνήτης. Ἐὰν δὲ καὶ ἡ κατάστασις τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων ἦταν τέτοια, θὰ εἶχε μεγάλη ἀξία. Μὰ δυστυχῶς δὲν γίνονται ἱερεῖς οἱ πρὸ ἐνάρετοι καὶ οἱ πρὸ ἄξιοι. Κι' ἐν ὧ κανεὶς δὲν γίνεται γιατρός, ἐὰν προηγουμένως δὲν ἐσπούδασε τὶς ἀρρώστιας, οὔτε ζωγράφος ἂν δὲν ἔμαθε τὰ χρώματα καὶ τὴ ζωγραφικὴ, ἐδῶ τελείως ἀντιθέτως ἄνθρωποι χθελνοὶ ἀκόμη καὶ χωρὶς ἀξία, ποὺ μόλις ἐσπούδασαν, φερώνουν στὴν ἱεροσύνη καὶ στοὺς βαθμοὺς της, ὅπως ἡ μυθολογία παρουσιάζει, πῶς φέρωναν οἱ γίγαντες. Κατασκευάζαμε τὴν ἰδια μέγα ἀγίους καὶ διατάσσομε νὰ παρουσιασθῶν σοφοὶ καὶ πολυμαθεῖς ἄνθρωποι, ποὺ δὲν ἔχουν καμμία σοφία καὶ ἐμπειρία, οὔτε συνεισέφεραν προηγουμένως γιὰ τὴν ἱεροσύνη κανένα ἄλλο προσὸν παρὰ μόνον ὅτι θέλησαν καὶ ἐφρόντισαν νὰ καταλάβουν τὸ ἀξίωμα. Ὁ Μέγας Βασίλειος δὲν μίτη με τέτοιο τρόπο στὴν ἱεροσύνη.

Μὰ ὅπως σὲ ὅλες τὶς ἄλλες ἀρετὲς, ἔτσι καὶ στὸ ζήτημα αὐτὸ παρουσιάσθηκε τύπος καὶ ἐπὶδειγμα στοὺς πολλούς.

Ἀφοῦ δηλαδὴ ἄρχισε πρῶτα ἀπ' τὴ διακονία τοῦ ἀναγνώστον καὶ διαβάξε μπροστὰ τοῦ λαοῦ τὰ ἱερὰ βιβλία, ὁ ἐξηγητὴς αὐτῶν, καὶ δὲν θεώρησε ἀνάξια γιὰ τὸν ἐαυτὸ τοῦ τὴν τάξι αὐτῇ τοῦ βήματος, ἔπειτα προσήθη στὸ ἀξίωμα τοῦ πρεσβυτέρου καὶ ἀργότερα τοῦ ἐπισκόπου.

Δὲν ἔλαβε τὴν ἐξουσία, οὔτε τὴν ἀρχαίαν, οὔτε ἐπέδωξε τὴν τιμὴ, ἀλλὰ καταδιώχθηκε ἀπ' τὴν τιμὴν. (Γρηγόριος ὁ Θεολόγος).

σιολογικοὶ ἄνθρωποι ἢ παρεφρόνησαν. Ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ ἐμφύτως καὶ ἐνστικτωδῶς ἀναζητεῖ τὸ θεῖον. Ἰδοὺ τί τῆς ἀρχαιότητος ἱστορικὸς ἀναφέρει. «Ἡ ψυχὴ τοῦ θεοῦ μετέχει». Λαμπράν ἀπόδειξιν τούτου παρέχει τὸ παράδειγμα τῆς Σβετλάνας, ἡ ὁποία, καίτοι ὑπῆρξεν θυγάτηρ τοῦ μεγαλύτερου ἀθῶν καὶ διώκτου τοῦ χριστιανισμοῦ, ἐν τούτοις ἀνεζήτησεν μόνη της τὸν Θεόν. Διὰ τοῦτο καὶ ἔσπευσε νὰ καταταχθῇ μυστικῶς εἰς τὴν χριστιανικὴν πίστιν καὶ νὰ βαπτισθῇ πρὸς πλήρωσιν τοῦ κενοῦ ἐκείνου τῆς καρδίας της διὰ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως, κενοῦ, τὸ ὁποῖον δὲν ἠδύνατο νὰ πληρώσουν τὰ ἀθεϊστικά κηρύγματα τοῦ περιβάλλοντός της. Εἶναι καιρὸς πλέον ὅλοι οἱ ἄθεοι καὶ ἀρηνηταὶ νὰ αἰσθανθῶν τὸ μεγαλεῖον τῆς πίστεως εἰς τὸν Θεόν, ἥτις μόνη πληροὶ τὴν καρδίαν καὶ δίδει νόημα πραγματικὸν εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ζωὴν.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Κεφαλληνίας εἰς τὰ πλαίσια τῶν ἑορτῶν ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τριακοσίων ἐτῶν ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ διδασκάλου τοῦ Γένους Ἐπισκόπου Ἡλίου Μηνιάτη τοῦ Κεφαλλήνος ἐξέδωκε τὸ περισπούδαστον ἔργον Του «ΠΕΤΡΑ ΣΚΑΝΔΑΛΟΥ».

Τὸ ἔργον τοῦτο ἀνατρέπει τὰς παπικὰς κακοδοξίας μετὰ δυνάμει πολλῇ καὶ ἐμφανίζει εἰς τὸν ἀναγνώστην τὴν καθαρὰν καὶ κρυσταλλίνην Ὁρθόδοξον διδασκαλίαν. Οὕτω τὸ διβλίον τοῦτο καθίσταται λίαν ἐπίκαιρον καὶ οἰκοδομητικὸν καὶ ἐνεκα τούτου παρακαλοῦμεν τὴν εὐσέβειαν Σας νὰ τὸ γνωστοποιήσῃτε διὰ τῶν ἐντύπων Σας καὶ τὸ συστήσῃτε ὅπου δεῖ διὰ νὰ κυκλοφορήσῃ εὐρύτερον πρὸς ὠφέλειαν τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας.

Παραγγέλλει εἰς Ἱερὰν Μητρόπολιν Κεφαλληνίας — Ἀργαστόλιον, τιμᾶται δραχ. 50 καὶ ταχυδρομικὰ τέλη δραχ. 2.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ

«Η ΦΩΝΗ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ»

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΩΝ Γ.Ο.Χ. ΕΛΛΑΔΟΣ
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΓΕΝΙΚΟΥ ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΤΩΝ Γ.Ο.Χ.
ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΑΝΙΓΓΟΣ 32-ΑΘΗΝΑΙ-ΤΗΛ. 628.280
Διευθύνεται ὑπὸ Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς
Διευθυντῆς συντάξεως Ἀρχιμ. Θεόφιλος Τσίριμπας
Κάνιγγος 32 — Ἀθῆναι 147

Προϊστάμενος Τυπογραφείου
Γεώργιος Σερμπίνης
Θεμιστοκλέους 33 — Ἀθῆναι

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

Ἐσωτερικῶς:	Ἐξάμηνος δραχμὰς	15.—
»	Ἐτησίαν	30.—
Ἐξωτερικῶς:	Ἐξάμηνος δολλάρια	2
»	Ἐτησίαν	4

Τιμὴ Φύλλου δρχ. 2

Σεχονοτα και ΚΡΙΣΕΙΣ

Πρός γνῶσιν τῶν πιστῶν

Ὁ πρῶτον ἱερεὺς Γεώργιος Γαλάνης, ἐσχάτως ἐφημέριος Δομοκοῦ προβλέπων καθαίρεσιν ὑφ' ἡμῶν ἀνεχώρησε δολίως, ὥς ὁ προδότης Ἰούδας καὶ μετέβη εἰς Ἀρχιερέα τῆς Κρατούσης Ἐκκλησίας καὶ ἀνεχειροτονήθη διαδοχικῶς εἰς Ἀναγνώστην, Διάκονον καὶ ἱερέα καὶ ἀπεστάλη εἰς τὸ ἐσχάτον χωρίον τῆς ἐπαρχίας τοῦ Ἀρχιερέως του.

Τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ μετὰ τοὺς ἐτέρους πρῶτον ἱερεῖς ἡμῶν 1) Εὐστάθιον Ἐλευθερίου, 2) Γεώργιον Κοκαλάν καὶ 3) Παναγιώτην Χίων. Οὗτοι, τῆς ἀσυνειδησίας ὅλων αὐτῶν.

Οἱ ἱερεῖς τῶν μυστηρίων τῆς χάριτος

Ὁ ἄνθρωπος ὡς λογικὸς καὶ ἐλεύθερος εἰς τὴν θέλησιν δύο ὑφίσταται ἀγαθῶν ἔχει ἀνάγκη τῆς γνώσεως τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ ἁγιασμοῦ τῆς θελήσεως ἥτοι τῆς ἐνισχύσεως τῆς θελήσεως εἰς τὸ ποιεῖν τὸ ἀγαθὸν ἀφ' ἑτέρου.

Ταῦτα τὰ τίμια δῶρα χορηγοῦσιν εἰς τὸν ἄνθρωπον οἱ ἱερεῖς τῶν μυστηρίων τῆς χάριτος καὶ ἄξιοι Διδάσκαλοι τῆς Χριστιανικῆς ἀληθείας. Ἄλλ' οὗτοι παρέχοντες τὰ τίμια ταῦτα δῶρα ὀφείλουσι νὰ ποιῶσι διάκρισιν τῶν ἀνθρώπων. Διότι εἰς τοὺς ἀγαπῶντας γνησίως τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν ὀρθοδοξίαν καὶ ἐπιζητοῦντας τὴν αἰώνιον αὐτῶν σωτηρίαν εἰς τούτους μόνον πρέπει νὰ χορηγῇται ἡ ἀλήθεια καὶ ὁ ἁγιασμός τῆς ψυχῆς διὰ τῶν μυστηρίων.

Εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅμως ποὺ κυλίνουν εἰς τὴν φιληδονίαν, φιλοκοσμίαν, καὶ εἰς τὰς βορβορώδεις ἡδονὰς καὶ καταπατοῦσι καὶ περιφρονοῦσι τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἀλήθειαν τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ ὀδηγοῦνται οἰκειοθελῶς εἰς τὸ σκότος δὲν πρέπει αὐτοῖς νὰ παρέχονται τὰ τίμια δῶρα, διότι οὗτοι καταπατοῦσι τοὺς μαργαρίτας τοῦ Κυρίου. Ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους, οἱ ὅποιοι εὐρίσκονται εἰς τοὺς κόλπους καὶ εἰς τὰς αὐλὰς τῶν ἐνωτικῶν Λατινοφρόνων σιναυλιζόμενοι καὶ συμπροσευχόμενοι αὐτοῖς ἐμπαίζοντες τὰ ἱερὰ καὶ ὅσα τῆς ἀγίας μας ὀρθοδοξίας καὶ ἀσεβῶς φερόμενοι εἰς τὰ πρόσωπα τῶν Ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ αὐτοὺς οἱ ἱερεῖς τῶν μυστηρίων τῆς χάριτος ὀφείλουσιν νὰ μὴ δέχονται εἰς τὸ μυστήριον τῆς θείας Μεταλήψεως καὶ ὁ ἄξιος Διδάσκαλος τῆς Χριστιανικῆς ἀληθείας ὀφείλει νὰ ἀπειλῇ αὐτοὺς διὰ τῆς αἰωνίου ἀπωλείας, ἵνα ἔλθουν εἰς συνείδησιν καὶ μετάνοιαν λέγων πρὸς αὐτοὺς: «Μετανοεῖτε. Μετανοεῖτε....» Ἄλλως δὲ χορηγῶν αὐτοῖς τὰ τίμια δῶρα βλάβην ὑφίσταται αὐτὸς ὡς πλήττεται τις ὑπὸ χόρου καὶ σχίζεται διὰ τῶν ὁδόντων αὐτοῦ.

Ὁ Κύριος λέγει: «μὴ δάτε τὰ ἅγια τοῖς κυσὶν».

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ

Ἐξοχώτατον

Ἐπρόεδρον Ἀπιναστατικῆς Κυβερνήσεως κ. Γεώργιον Παπαδόπουλον

Ἐνταῦθα

Σὺμπασα Ἐκκλησία Γνησίον Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν Ἑλλάδος (Παλαιοημερολογιτῶν) ἐπὶ ἡμετέρας σημερινῇ ὀνομαστικῇ ἐορτῇ εὐχεται, ὅπως ζήσητε ἐτη, ὅτι πλείστα, ὕγιεινά καὶ εὐφρόσυνα πρὸς εὐθηνυσιν, εὐημερίαν ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ολοκλήρωσιν ἡμετέρου μεγαλεπήδου ἐθνικοσωτηρίου ἔργου.

Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν

Πανηγύρεις

Τὴν 3 Μαΐου ἡμέραν Σάββατον ἐορτὴν τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Τιμοθέου καὶ Μαύρας πανηγυρίζει ὁ ὁμώνυμος Ἱ. ναὸς Καρόστου.

Τὴν 9 Μαΐου ἡμέραν Παρασκευὴν ἐορτὴν τοῦ Ἁγίου Ὁσιομάρτυρος Νικολάου τοῦ ἐν Βοννένις πανηγυρίζουν 1) ὁ ὁμώνυμος Ἱ. Μονὴ Θεοδοσιῶν καὶ 2) τὸ Ἱ. Πουχαστήριον Δεσφίνης — Ἀμφίσης.

Τὴν 15 Μαΐου ἡμέραν Πέμπτην, ἐορτὴν τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἀχιλλεῖου, πανηγυρίζει ὁ ὁμώνυμος Ἱ. Ναὸς Γούδας — Ἀθηνῶν.

Τὴν 21 Μαΐου ἡμέραν Τετάρτην Ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα καὶ ἐορτὴν τῶν Ἁγ. Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης πανηγυρίζουν οἱ ὁμώνυμοι Ἱ. Ναοί: 1) Βασιλικῶν — Θεσσαλονίκης, 2) Ἀρεθούσης καὶ 3) Ἱ. Μονὴ Χίου.

Τὴν 22 Μαΐου ἡμέραν Πέμπτην ἐορτὴν τῆς Ἀναλήψεως πανηγυρίζει ὁ ὁμώνυμος Ἱ. Ναὸς Σπάτων — Ἀττικῆς.

Χειροτονία

ὑπὸ τοῦ Σεβ. Σαλαμίνος κ. Γερωντίου ἐχειροτονήθη διαδοχικῶς εἰς Ἱεροδιάκονον ὁ Μοναχὸς Νικόδημος Γρίσπος ἐξ Ἀμοργοῦ τὴν 9 Μαρτίου εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν Ἁγίου Δημητρίου Ἀμφιάλης καὶ εἰς Ἱερομόναχον τὴν 30 Μαρτίου εἰς τὸν αὐτὸν Ἱερόν Ναόν.